

Yazarlar

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR

Doç. Dr. Seher YALÇIN

Dr. Sevgi ERNAS

Prof. Dr. Ali SINAĞ

Prof. Dr. Kaan ORHAN

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	5
Yönetici Özeti.....	9
Giriş.....	15
Yöntem	25
Bulgular.....	33
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	34
Diş Hekimliği Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	37
Eczacılık Fakültesi Yetkinlik Analizleri	40
Eğitim Bilimleri Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	43
Fen Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	46
Hemşirelik Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	49
Hukuk Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	51
İlahiyat Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	53
İletişim Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	55
Mühendislik Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	57
Sağlık Bilimleri Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	60
Siyasal Bilgiler Fakültesi Yetkinlik Analizleri	63
Spor Bilimleri Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	65
Tıp Fakültesi Yetkinlik Analizleri.....	67
Uygulamalı Bilimler Fakültesi Yetkinlik Analizleri	70
Veteriner Fakültesi Yetkinlik Analizleri	72
Ziraat Fakültesi Yetkinlik Analizleri	75
Sonuç ve Öneriler.....	81

Takdim

Üniversitenin eğitim, araştırma ve toplumsal katkı işlevleri olsa da araştırma işlevi diğer işlevleri besleyen bir yönüdür. Üniversitenin araştırma işlevi, diğer eğitim kademelerine göre üniversiteyi farklılaştırmakta ve önde olmasını sağlamaktadır. Üniversiteler insanlığın faydası için kullanılabilecek yeni bilgilere erişmek amacıyla bilimsel araştırmalar ve çalışmalar ortaya koymaktadırlar. Üniversite; eğitim ve öğretimin sunulduğu, bilimsel araştırmalar yürüten ve araştırmaları yayınlayan kurumlar olarak tanımlanabilir. Üniversitenin eğitim-öğretim hizmeti verdiği, bilimsel araştırmalar yürüttüğü ancak esasında bilim üretilen bir yapı olması Üniversitenin araştırma işlevi, yüksek öğretimin tek önceliği olmasa da lokomotifi olarak değerlendirilebilir.

Ankara Üniversitesi ülkemizin araştırma üniversiteleri arasında yer alan köklü üniversitelerinden biridir. Ankara Üniversitesi'nin sağlık, sosyal, eğitim ve fen-mühendislik alanında öncü 19 fakültesi, 43 Uygulama ve Araştırma Merkezi alanlarında yetkin 4.320 öğretim elemanı ve 71.888 öğrencisi bulunmaktadır. Üniversite 19 Fakülte, 14 Enstitü, 11 Meslek Yüksekokulu, Devlet Konservatuvarı, Yabancı Diller Yüksekokulu, Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin de arasında olduğu 43 Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Sürekli Eğitim Merkezi ile Türkiye'nin en büyük ve önde gelen üniversitelerinden biridir. Ulusal ve uluslararası sıralamalardaki başarısı ile dikkat çeken Ankara Üniversitesi "Araştırma Üniversitesi" statüsüne sahiptir. Üniversite, uluslararası sıralamalarda dünya üzerindeki 11 sıralama kuruluşunun 10'unda sıralamaya girme başarısı göstermiştir.

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi, TÜBİTAK Yetkinlik Analizinden esinlenerek üniversitemizin araştırma kapasitesini ortaya çıkarmak üzere tasarlanmış bir çalışmadır. Çalışmamızın alanlarını fakültelerimizdeki alanlara göre belirlemiş olup analiz ettiğimiz yetkinlik alanlarının bazıları TÜBİTAK Yetkinlik Analizi'nde yer almamaktadır. Söz konusu çalışma Ankara Üniversitesinin güçlü alanlarını, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi gereken alanlarını tespit etmek ve söz konusu alanlara yönelik planlama yapmak niyetiyle geliştirilmiştir. Söz konusu çalışmanın Ankara Üniversitesi'nin araştırma kapasitesi güçlü alanlarının sürdürülmesinin sağlanması, iyileştirme alanlarının geliştirmesini ve bu bağlamda planlamalarının yapılmasına katkı sağlaması beklenmektedir. Üniversitelere de araştırma kapasitelerini geliştirmede katkı sağlaması temennisıyla.

*Ankara Üniversitesi Kreiken Rasathanesi
Yatay Güneş Saati*

Yönetici Özeti

Yönetici Özeti

Üniversitelerin araştırma işlevleriyle yükseköğretim kurumlarından ayrıldığını ifade etmek mümkündür (Baskan, 2001, 21-23). Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarının, toplumun her kesimi için nitelikli işgücü yetiştirme, bilim ve teknoloji üretme, toplumu aydınlatma, toplumsal değişme ve gelişmelere önderlik etme gibi görevleri yerine getirmesi beklenir (Kuyumcu & Erdoğan, 2008). Kaya (2015) yükseköğretim kurumlarını, sadece öğrencilerine bilgi aktarmanın yanında bilimsel araştırmalarla bilgi üreten, bilimsel bulguları toplumun sosyal, ekonomik ve siyasal geleceğinin oluşturulmasında başarıyla kullanacak toplum liderlerinin yetiştirilmesi gibi önemli görevleri üstlenen kurumlar olarak açıklamıştır. Günel (2013, 17-23), üniversitelerin temel işlevinin bilgi üretmek olduğunu belirtip bilgi üretiminden sonra eğitim ve hizmet işlevlerinin geldiğini ancak bu üç işlevin varlığının diğer tüm işlevlerin gelişmesini etkilediğini belirtmektedir.

Üniversiteler bu işlevlerine göre, dünya çağında da sıralanmaktadır. Ankara Üniversitesi, uluslararası sıralamalarda dünya üzerindeki 11 sıralama kuruluşunun 10'unda sıralamaya girme başarısı göstermiştir. Ankara Üniversitesi 2021 yılına ait sıralamalarda dünyada URAP'ta 770., Webometrics'te 717., ARWU'da 850., CWUR'da 652., LEIDEN'da 643., QS'de 900., RUR'da 503., SCIMAGO'da 671., THE'da 1201., USNews'de 689. sırada yer alma başarısını göstermiştir (URAP, 2021). Söz konusu ulusal ve uluslararası başarısını sürdürmek ve daha ileriye taşımak üniversite yönetimin öncül hedeflerinin başında gelmektedir.

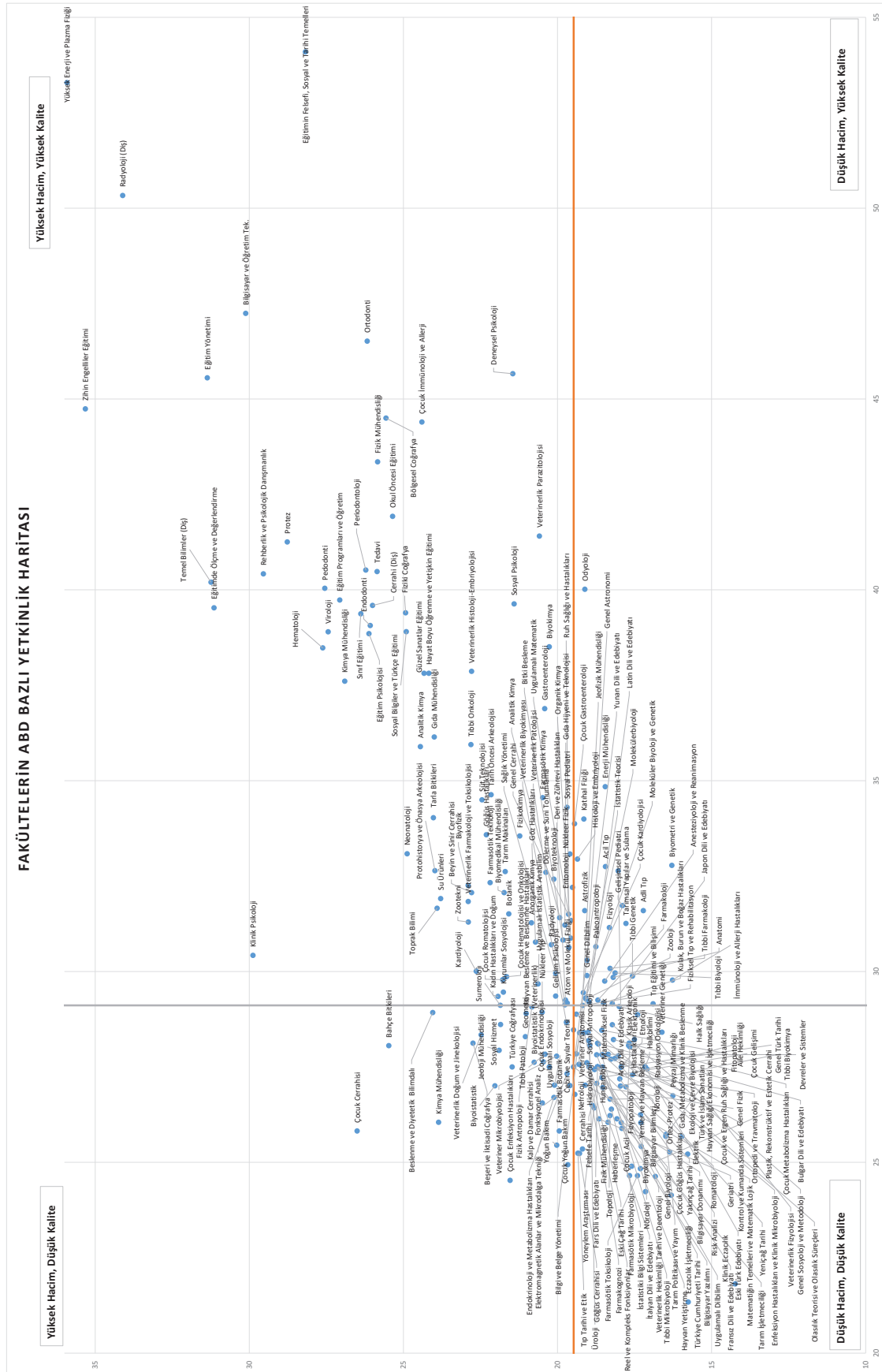
Üniversitelerin araştırma ve bilgi üretimi işlevini ne derece yetkinlikle gerçekleştirdiğinin incelendiği Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından oluşturulan "Üniversitelerin Alan Bazlı Yetkinlik Analizi" adlı raporu 2016 yılında ilk defa yayınlanmıştır. Yetkinlik analizinin amacı, üniversitelerin araştırma alanları bazında performanslarının birbirlerine karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilmesi ve üniversitelerin kendi bünyelerindeki araştırma faaliyeti yürüttüğü tüm araştırma alanlarından yetkin olma durumuna ilişkin analizler yapmaktır. TÜBİTAK'ın 2021 yılında yayınladığı çalışmada 131 alt araştırma alanına yer verilmiştir. Söz konusu alanlar "All Science Journal Classification" (ASJC) sınıflandırması ve ülkemizin çeşitli politika belgelerinde yer bulan güncel ülke ihtiyaçları ve güvenliği açısından kritik alanlar ile üniversitelerin eğitim alanları dikkate alınarak oluşturulmuştur. TÜBİTAK Yetkinlik Analizinde (2021) akademisyenlerin araştırma verimliliği; Ar-Ge ve yenilik projelerinin niteliği; patentler tarafından atıflanmış yayın sayısı ve uluslararası iş birlikleri ile ülkemizin/üniversitenin uluslararasılaşmasına katkısı hususlarına yönelik göstergeler de bulunmaktadır. Ayrıca dünyadaki bilgi birikimine katkı, Türkiye'de ilgili alanda akademik değer yaratan

kritik kitlenin ilgili üniversitede yer alma payı, Ar-Ge ve yenilik proje hacmi, üniversitenin ilgili alandaki Türkiye'ye görece bağlı odaklanma endeksi yer almaktadır. Göstergelere ilişkin veriler toplanırken, Türkiye ve dünya için ayrı ayrı Scopus veri tabanı ve SciVal programı, proje verileri için ise TÜBİTAK veri tabanı ve üniversitelerin ulusal ve uluslararası 16 proje verileri kullanılmıştır. Ankara Üniversitesi de TÜBİTAK tarafından yapılan bu çalışmayı kendi birim ve öğretim üyeleri bünyesinde de değerlendirmeyi hedeflemiştir. Akademik personelin araştırma başarısını bilmek ve izlemek; başarılı akademisyenleri ödüllendirmek ve akademisyenlerin araştırma kapasitesini geliştirmek üzere Ankara Üniversitesinin fakültelerine göre yetkinlik analizi yapılmıştır.

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nin amacı, Ankara Üniversitesi fakültelerinin ve öğretim üyelerinin Anabilim Dalı bazında araştırma kapasitesini öğrenmek, araştırma kapasitesini geliştirmek, araştırmaya yönelik farkındalık oluşturmak ve araştırma kapasitesine ilişkin politikalar geliştirmektir. Bu çalışma ile yapılan Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nin Ankara Üniversitesinin öğretim üyeleri ve anabilim dallarına göre araştırma kapasitesinin ölçüldüğü ilk çalışma olması açısından önemlidir. Bu rapor, TÜBİTAK'ın alan bazlı Yetkinlik Haritası çalışmasının Ankara Üniversitesi bünyesinde fakülteler içinde Anabilim Dallarının ve öğretim üyelerinin karşılaştırılmasını içermektedir.

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görece olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir. Ayrıca, bu çalışma kapsamında ele alınan göstergeler TÜBİTAK'ın kullandığı göstergelerin hepsini içermemektedir. Yapılan analizler sonucu, tüm fakülteler için standart karşılaştırma ölçütlerinin olmasının uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Tıp, mühendislik gibi fakülteler ile sosyal bilimler alanındaki fakültelerin akademik performans ölçütleri farklılaşabilmektedir. Yapılan analizler üç yıllık veriler ve incelenen veri tabanlarındaki bilgiler ile sınırlıdır. Elde edilen sonuçlar, genel olarak öğretim üyelerinin akademik performansının alanının uluslararasılaşma ve yayın yapmaya yatkınlığı arttıkça arttığını göstermektedir. Bu nedenle karşılaştırmaların alan bazlı ölçütler belirlenerek yapılmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi

Giriş

Ankara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Laboratuvarı

Giriş

Ekonomik kalkınmanın önemi hızla artan bir lokomotif olarak düşünülen yükseköğretim (Altbach, Reisberg ve Rumbler, 2009, 10), eğitim hizmetinin son aşaması olup, bireylerin geleceğine yön veren aşamadır.

Yükseköğretim, ortaöğretim aşamasından sonra gelen, örgün öğrenimin isteğe bağlı ve bireylerin genellikle üniversitelerde, akademilerde veya teknoloji enstitülerinde kazanım sağladığı bir eğitim türüdür. Başkan (2001), üniversiteleri eğitim-öğretim etkinliklerini gerçekleştiren, bilimsel araştırma ve elde edilen sonuçları bilimsel yayınlar aracılığıyla paylaşmaya ek topluma hizmet görevini yerine getiren örgütler olarak tanımlamıştır. Üniversiteler aynı zamanda yüksek bilgi ve beceri eğitiminin verildiği eğitim kademesidir (Açıkgöz, 2012). Yükseköğretim kurumları bilim yoluyla bilginin korunması, aktarılması ve ilerletilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir (Lee, 2011). Aynı zamanda yükseköğretim kurumları, bulunduğu bölgenin, dolayısıyla ülkenin kalkınmasına ve sosyo-ekonomik gelişimine önemli katkı sağlaması beklenen kurumlardır (Devecioğlu, 2015; Maringe and Foskett, 2012). Lee (2013), üniversitelerin öğretim, araştırma ve sosyal hizmet işlevlerinin yanı sıra bireyin yaşam kalitesini, sosyal refahını ve ulusal rekabet gücünü artırmak için insan ve akıllı sermaye üretme görevleri olduğunu ifade etmiştir.

Yükseköğretim, araştırma ve yenilik; sosyal uyumun, ekonomik büyümenin ve küresel rekabet gücünün desteklenmesinde çok önemlidir (ESG, 2015; Yılmaz, 2013). Yükseköğretim, kalifiye, üretken ve esnek iş gücü sağlayarak ve yeni fikir ve teknolojileri geliştirerek, uygulayarak ve yayarak ülkelerin küresel rekabet edilebilir ekonomiler kurmasına yardım eder (Salmi, 2010). Toplumların bilgi temelli olma isteği göz önüne alındığında yükseköğretim, sosyo-ekonomik ve kültürel gelişmenin tamamlayıcısıdır (ESG, 2015). Bu nedenle yükseköğretim, bilgi üretiminin sağlanmasındaki katkısının yanı sıra, ülkelerin uluslararasılaşmaları ve küresel boyutta rekabet edebilir duruma gelmeleri yolunda en önemli araçlardan biridir.

Yükseköğretim kurumlarının üç önemli işlevi eğitim-öğretim, araştırma ve bilgi üretimi ile topluma hizmettir (Arslan, 2005; Knight, 1994, 2012). Üniversite ve yükseköğretim kavramları, bazen farklı anlamda değerlendirilirken bazen de temel amaç ve işlevleri bakımından aynı anlamda değerlendirilmektedir. Söz konusu tanımların ortak noktası, yükseköğretimin üniversite, yüksekokul, akademi gibi kurumları içine alan bir öğretim kademesi olmasıdır. Üniversitelerin araştırma işlevleriyle yüksekokul ve akademilerden ayrıldığını ifade etmek mümkündür (Başkan, 2001, 21-23). Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarının, toplumun her kesimi için nitelikli işgücü yetiştirme, bilim ve teknoloji üretme, toplumu aydınlatma, toplumsal değişme ve gelişmelere önderlik etme gibi görevleri yerine getirmesi beklenir (Kuyumcu

& Erdoğan, 2008). Kaya (2015), yükseköğretim kurumlarını, sadece öğrencilerine bilgi aktarmanın yanında bilimsel araştırmalarla bilgi üreten, bilimsel bulguları toplumun sosyal, ekonomik ve siyasal geleceğinin oluşturulmasında başarıyla kullanacak toplum liderlerinin yetiştirilmesi gibi önemli görevleri üstlenen kurumlar olarak açıklamıştır. Günel (2013, 17-23), üniversitelerin temel işlevinin bilgi üretmek olduğunu belirtip, bilgi üretiminden sonra eğitim ve hizmet işlevlerinin geldiğini, ancak bu üç işlevin varlığının diğer tüm işlevlerin gelişmesini etkilediğini belirtmektedir.

Üniversiteler, zamanla bilgi üretimi ve millî kültürü güçlendirme işlevini edinerek 19. yüzyılla birlikte güçlerini artırmış ve modern araştırmanın mekânı olmuştur. Üniversiteler, teknoloji, yönetici ve teknik personel ihtiyacını karşılamış ve sanayileşmenin dönüştürdüğü toplumu anlamak için gerekli kavramları geliştirmiştir. Toplumsal ve siyasal dönüşümlerle oluşan üniversiteler, zamanla değişmiş ve değişik ülkelerde farklı biçimler almıştır. 19. yüzyıldan sonra üniversite, insanın bütün bilgisiyle ilgilenen, hakikatin bağımsız şekilde araştırıldığı kurum ve farklı alanlardan insanları barındıran ve kendi kendini yöneten bir kuruma dönüşmüştür (Küçükcan ve Gür, 2009, 45-47).

Bilgi üretmek en üst düzeyde bilgi sahibi olmayı gerektirmektedir. En üst düzeyde bilgi sahibi olmak için de bilgi üretme sürecinin içerisinde olmak gerekmektedir. Kendi içerisinde dönüşüm halinde bilgi sahibi olmak ve bilgiyi üretmek, bilimin varlığı için ihtiyaç olmasının yanı sıra üniversitenin eğitim işlevinin olduğu, herkes tarafından bilinen bir gerçekliktir.

19. yüzyıldan sonra dönüşen üniversiteler, eğitim veren kurum olmanın dışında başlangıçta sadece meslek edindirme amaçlı görülürken zamanla kültürel birikimler de yapmaya başlamıştır. Bilgi toplumunda ekonomiye temel oluşturan husus bilgi tabanıdır. Söz konusu bilgi tabanı, bireylerin bir yaşam sürmesini sağlarken, aynı zamanda onların yaşamlarını kazanmaları için gerekli donanımı vermektedir (Hesapçıoğlu, 1996, 23-24). Üniversitenin temel amaçları arasında kültürü yaymak, meslekî öğretim yapmak, bilim üretmek, bilimsel araştırmalarda bulunmak gibi eylemler yer almaktadır (Bursalıoğlu, 1991, s. 684). Bununla birlikte, üniversitenin hizmet işlevinin, üretilen ya da toplanılan bilginin toplumla paylaşılması önem teşkil etmektedir. Acun'a (2010, 3) göre üniversiteler insan yetiştirir ve yeni bilgi üretir. Bu durumu kısaca, eğitim ve araştırma olarak kavramlaştırmak mümkündür. Söz konusu durumu örneklendirirsek: öğrencilerin lisans seviyesinden itibaren projelerde yer alarak araştırmanın nasıl yapıldığını öğrenmesi ve ulaştığı yeni bilgileri nasıl kullanacağını öğrenmesi günümüz için çok büyük bir öneme sahiptir. Çünkü böylece öğrenciler öğrenmeyi öğrenmektedirler.

Bu kapsamda değerlendirildiğinde üniversitenin amacını; bilimsel bilgiyi üretmek ve insanlarla paylaşarak toplumu aydınlatmak olarak yorumlamak mümkündür. "Bilim insanı olmak için; kişilerin belirli bir yetkinliği yakalaması, bilimsel yöntemleri yetkinlikle kullanabilmesi, toplumsal olaylar ve sorunlar karşısında etik bir tavır ortaya koyabilmesi gerekmektedir" (Küçükcan ve Gür, 2009, 47).

Yükseköğretim kurumlarının günümüzde değişen temel işlevleri; bilgi toplumunun ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü öğrenci merkezli eğitim uygulamaları ile yetiştirmek (Çetinsaya, 2014; Maximova, Belyaev, Laukart Gorbacheva, Nagmatullina, Hamzina, 2016), bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan nitelikli araştırmalar yapmak (Ayten, 2016; Vincent Lancrin &

Karkkainen, 2009; Wissema, 2009), disiplinler arası bilgi paylaşımı yerine disiplinler ötesi bilgi üretmek (Arıcan, 2010; Ayten, 2016; Maximova vd., 2016; Wissema, 2009), inovasyon (Kalaycı & İlhan, 2017; World Bank Group, 2017), üniversite-sanayi arasında iş birliği sağlamak (Arıcan, 2010; Ayten, 2016; Çetinsaya, 2014; Çiftçi, 2015; Etzkowitz, 2008; Kavili Arap, 2010; Maximova vd., 2016; Özer, 2011; Wissema, 2009; Züngün, 2016) ve ulusal rekabet gücünü artırmak (Lee, 2013) şeklinde özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumlarının bu işlevleri yerine getirebilmesi için nitelikli araştırma faaliyetleri gerçekleştirmesi kilit noktadadır. Nitelikli olma durumu tanımlanmış veya tanımlanabilir asgari standartlara uygun veya bunun üstünde olmayı gerektirir. Niteliği artırmanın temel gerekçesi asgari ölçütlerin uygulanmasıdır. Eğitimin her aşamasında ve özellikle yükseköğretimde niteliğe ülkenin gelişimi açısından ihtiyaç vardır. Ülkemize katma değer sağlayacak bilimsel çalışmalar ancak yüksek nitelikli yükseköğretim örgütleriyle geliştirilebilir (Öztük, 2012). Yükseköğretimde niteliğe yönelik yapılan farklı tanımlamalar ve ölçme yaklaşımları, amaçlanan gelişme ve değişimin önünde engel oluşturulan, günümüze kadar kullanılan yaklaşımların değişmesini zorunlu duruma getirmiştir. Niteliği geliştirmek, hedefleri yakalamadaki eksiklikleri belirlemek kadar, bu eksikliklere bağlı ortaya çıkan sorunları gidermenin yöntemlerini bulmak da önemlidir (Hacıfazlıoğlu ve Bakıoğlu, 2016).

Yükseköğretimde nitelik konusu, tüm dünyanın da üzerinde uzun süredir tartıştığı bir konudur. Uluslararası ve ulusal düzeyde yükseköğretimde nitelik ile ilgili genel bir uzlaşa bulunmamaktadır (Gür, 2012). Buna karşın ulusal düzeyde yükseköğretimde niteliği sağlamaya yönelik araştırmalar yapılmaktadır. Ancak henüz ülkemizde yükseköğretimde nitelik konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde geçerliliği olan bir çalışma bulunmamaktadır. Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Değerlendirme ve Kalite Kontrol Yönetmeliği 2002 yılında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca yayımlanmıştır. Yayımlanan bu yönetmelikle yükseköğretim örgütlerindeki tüm programlarda nitelik güvence sistemi zorunlu duruma getirilmiştir (YÖK, 2017). Çetinsaya'nın (2014) yayımlanan raporunda yükseköğretim sisteminde son yıllarda meydana gelen nicel büyümenin nitelikli büyümeye dönüşmesi, nitelikli akademik insan gücünün geliştirilmesi ve yükseköğretim sisteminin uluslararasılaştırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Nitelik güvencesinin sağlanabilmesi için yükseköğretim örgütlerinde nitelik bir anlayış olarak gelişmeli ve yaşam biçimine dönüşmelidir. Bunun dışında dışarıdan uygulanacak baskılarla nitelik güvencesinin sağlanması mümkün görünmemektedir (Özer, Gür ve Küçükcan, 2010).

Ülkemizde üniversitelerin nicelik olarak artmasının niteliksel büyümeye dönüşebilmesinin araçlarından birisi de araştırma kapasitesinin artmasıdır. Yükseköğretimde niteliğin tanımlanması ve durumu ile ilgili yorum yapılması, bu sorulara verilecek yanıtlarla mümkün olabilecektir. Üniversiteler toplumun gereksinim duyduğu nitelikli insan gücünü karşılamayla birlikte kültürün aktarımını sağlama, gerçekleştirilen bilimsel araştırmalar yoluyla yeni bilgi ve teknolojiler üretme ve bunlar aracılığıyla toplumun sorunlarını çözüme kavuşturma, toplumların bilimsel, ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlama, hayat boyu öğrenme olanağı sunma ve toplum hizmetleri sunma amacıyla kurulmuştur (Çetinsaya, 2014; Şahin, Zoraloğlu ve Fırat, 2011).

Üniversitelerin aslî görevlerinden birinin araştırma olduğu düşünüldüğünde, araştırma ve öğretim konuları yükseköğretim kalitesinin başında gelen kriterler olarak kabul edilmektedir. Akademik yükseltmelerde öğretim elemanlarının yaptıkları araştırmalar ile değerlendirilmeleri de bunun bir göstergesidir. Aynı zamanda yükseköğretim hizmetlerinin tümü bu amaca hizmet etmektedir. Araştırmada niteliğin sağlanması için gerekli olan öğelerin saptanması için; öğretim elemanı başına yapılan yayın sayısı ve uluslararası endekslerde yayınlanan makale sayısı, Ar-Ge'ye ayrılan bütçe ile elde edilen patent sayısının uluslararası ölçütleri ne ölçüde karşıladığı temel nitelik ölçütleri olarak değerlendirilebilir (Bahat, 2020). Öğretim elemanlarının araştırmalarını daha geniş çerçevede ele alabilmeleri, bakış açılarını geliştirebilmeleri, öğretim alanında yeniliklere uyum sağlayabilmeleri ve bunlara bağlı gerek öğretim gerekse araştırma alanında belli yeterliliklere sahip olabilmeleri onların meslektaşlarıyla sürekli iş birliği içinde bulunmalarıyla sağlanabilir. Başarılı araştırmanın temeli gözleme dayanmaktadır; başka ülkelerde meydana gelen gelişmelerin farkında olmayan biri ne varmak istediği yolun ne de hangi yolu kullanması gerektiğinin farkında olacaktır. Araştırma faaliyetleri konusu kendi içinde alt boyutlardan oluşmaktadır. Öğretim elemanlarının niteliği kadar, öğretim elemanlarının araştırmalarını yapabilecekleri fiziksel koşulların sağlanması da araştırmadaki kaliteyi etkileyen önemli etmenlerdendir. Kurumlar, personeline gerekli araştırma koşullarını sağlayarak hem öğretim elemanının niteliğinin artmasına hem de kurumun niteliğinin artmasına fırsat verir.

Bilgi, beceri ve davranışlarla birlikte kurum, ekip ve süreçlere ilişkin çeşitli yetenekleri içeren, performansı yükselten ve kuruma sürdürülebilir rekabet avantajı kazandıran, gözlemlenebilir davranış boyutları yetkinlik olarak tanımlanmaktadır (Uyargil, 2008). Kurumsal olarak değerlendirildiğinde, yetkinliğin tanımı yüksek performansı düşük performanstan ayıran bilgi, beceri ve yeterlilik ve diğer özelliklerin bir bütünü olarak ifade edilebilir (Memik, 2017). Yetkinlik kavramının insan kaynakları yönetiminde kullanımı, insan kaynakları yönetimi sistemlerinin iş ya da sonuç bazlı değil çalışan bazlı yapılandırılmasını beraberinde getirmektedir (Dubois ve Rothwell, 2004). Yetkinliklere dayalı sistemler, çalışanların etkin performans göstermesi için gerekli olan tanımlanmış ve yapılandırılmış doğru davranışlar yapmalarını sağlamaya çalışır (Biçer ve Düztepe, 2003). Yetkinliklere dayalı performans değerlendirme, beklenen performansı üstün performanstan ayırmakta, üstün performans olarak nitelenen davranışları açık olarak vurgulayarak, çalışanlara kurum stratejilerine ulaşmak için açık ve net bir yön sunmaktadır (Uyargil, 2008). Her üniversitenin girdileri, çıktıları ve koşulları farklı olduğundan benzer üniversitelerin performans değerlendirme planlarını olduğu gibi uygulamak planları başarısız kılar. Bu bağlamda her üniversite bütün birimlerin katkısını alarak kendi koşullarını değerlendirmeli ve kendine özgü geliştirme planını hazırlamalıdır (Ateş ve Köseoğlu, 2011, 32-33).

Bir kurumun belirlediği hedefleri doğrultusunda bireysel ve takım olarak yürüttüğü faaliyetler sonucunda elde ettiği başarı durumu, kurumun performansına karşılık gelmektedir (Ateş ve Köseoğlu, 2011, 23). Kurumsal performans, kurumun hesap verebilirliğinin ve saydamlığının sağlanmasında, verimlilik ilkelerinin yönetimde etkili olmasında en uygun araçtır (Bilgin, 2008: 67). Bu çalışmada, Ankara Üniversitesinin fakültelere göre araştırma kapasitesinin belirlenmesi ve buna yönelik politikalar geliştirilmesi için kurumsal performans odaklanılmıştır. 13.06.1946 tarihinde kurulan Ankara Üniversitesi, öncü ve saygın öğretim üyeleri ve onların yetiştirdiği nitelikli öğrencileri ile ülkemizin yükseköğretim kurumları arasında önemli bir yere sahiptir. Ankara Üniversitesi Türkiye'de açılan üçüncü üniversite olup,

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi

kökleri 1946'dan daha önce kurulan Veteriner, Ziraat, Siyasal Bilgiler Fakülteleri ile Osmanlı İmparatorluğu'na dayanmaktadır. Ulusal ve uluslararası sıralamalardaki başarısı ile dikkat çeken Ankara Üniversitesi "Araştırma Üniversitesi" statüsüne sahiptir. Bu çerçevede Türkiye'deki 23 Araştırma Üniversitesi arasında ilk 6 üniversite arasında yer almaktadır (YÖK, 2021). Ankara Üniversitesi, öğretim kadrosu, her biri kendi alanında deneyimli, önemli bir kısmı yurt dışında öğrenim görmüş ya da yurt dışında ders vermiş öğretim elemanlarından oluşan ve yüksek yayın potansiyeline sahip bir üniversitedir. Ankara Üniversitesi birimlerine göre Akademik Personel Dağılımı Tablo 1'de görülmektedir

Tablo 1. Fakültelele Göre Ankara Üniversitesi Akademik Personel Sayısı

S.NO	FAKÜLTE/ENSTİTÜ/MYO	Prof. Dr.	Doç. Dr.	Dr. Öğr. Üyesi	Arş. Gör.	Öğrt. Gör.	Genel Toplam
1	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi	127	41	71	72	25	336
2	Diş Hekimliği Fakültesi	52	11	8	141	7	219
3	Eczacılık Fakültesi	45	19	6	43	4	117
4	Eğitim Bilimleri Fakültesi	34	22	20	23	12	111
5	Fen Fakültesi	95	44	16	32	14	201
6	Güzel Sanatlar Fakültesi	3	2	5	5	3	18
7	Hemşirelik Fakültesi	4	4	13	1	6	28
8	Hukuk Fakültesi	27	15	14	36	1	93
9	İlahiyat Fakültesi	60	15	14	27	10	126
10	İletişim Fakültesi	16	4	9	13	12	54
11	Mühendislik Fakültesi	62	23	35	54	13	187
12	Sağlık Bilimleri Fakültesi	20	10	2	15	9	56
13	Siyasal Bilgiler Fakültesi	53	12	20	34	11	130
14	Spor Bilimleri Fakültesi	9	5	6	3	4	27
15	Tıp Fakültesi	296	75	33	727	105	1.236
16	Uygulamalı Bilimler Fakültesi	5	3	5	10	6	29
17	Veteriner Fakültesi	69	22	7	40	5	143
18	Ziraat Fakültesi	110	18	15	46	9	192
Genel Toplam		1.087	345	299	1.322	256	3.303

Kaynak: Ankara Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı 15.09.2022

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi

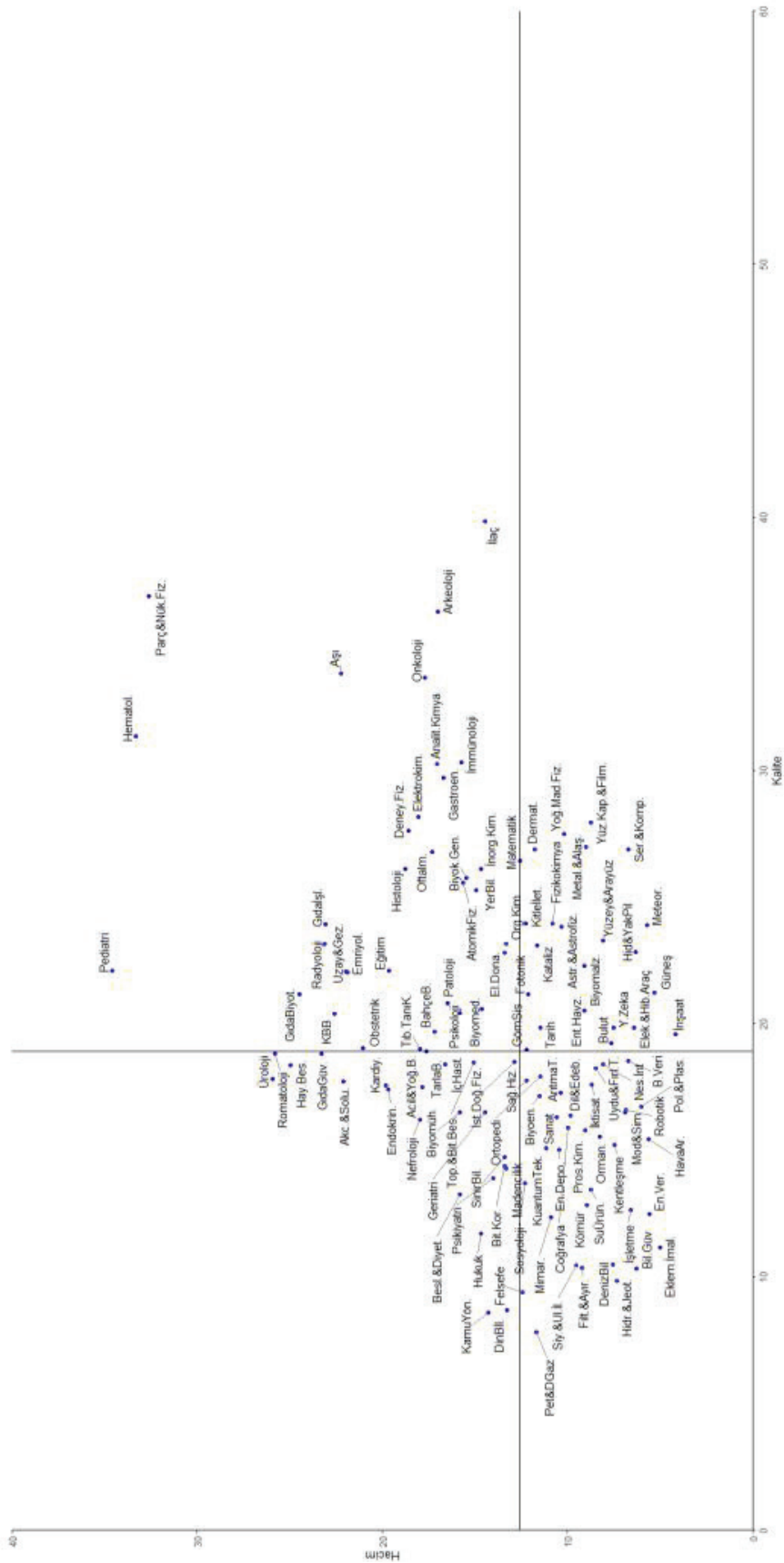
Ankara Üniversitesinin 1.087 profesör, 345 doçent, 299 doktor öğretim üyesi, 1.322 araştırma görevlisi, 256 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 3.303 akademik personeli bulunmaktadır. Üniversite, uluslararası sıralamalarda dünya üzerindeki 11 sıralama kuruluşunun 10'unda sıralamaya girme başarısı göstermiştir. Ankara Üniversitesi 2021 yılına ait sıralamalarda dünyada URAP'ta 770, Webometrics'te 717, ARWU'da 850, CWUR'da 652, LEIDEN'da 643, QS'te 900, RUR'da 503, SCIMAGO'da 671, THE'da 1201, USNews'te 689. sırada yer alma başarısını göstermiştir (URAP, 2021). Söz konusu ulusal ve uluslararası başarısını sürdürmek ve daha ileriye taşımak üniversite yönetiminin öncül hedeflerinin başında gelmektedir. Akademik personelin araştırma başarısını bilmek ve izlemek; başarılı akademisyenleri ödüllendirmek ve akademisyenlerin araştırma kapasitesini geliştirmek üzere Ankara Üniversitesinin fakültelerine göre yetkinlik analizi yapılmıştır.

Yetkinlik Analizi Raporu, ilk defa Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından oluşturulan “Üniversitelerin Alan Bazlı Yetkinlik Analizi” adı ile 2016 yılında yayınlanmıştır. Yetkinlik analizinin amacı, üniversitelerin araştırma alanları bazında performanslarının birbirlerine karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilmesi ve üniversitelerin kendi bünyelerindeki araştırma faaliyeti yürüttüğü tüm araştırma alanlarından yetkin olma durumuna ilişkin analizler yapmaktır. TÜBİTAK'ın 2021 yılında yayınladığı çalışmada 131 alt araştırma alanına yer verilmiştir. Söz konusu alanlar “All Science Journal Classification” (ASJC) sınıflandırması ve ülkemizin çeşitli politika belgelerinde yer bulan güncel ülke ihtiyaçları ve güvenliği açısından kritik alanlar ile üniversitelerin eğitim alanları dikkate alınarak oluşturulmuştur. TÜBİTAK Yetkinlik Analizi'nde (2021) akademisyenlerin araştırma verimliliği; Ar-Ge ve yenilik projelerinin niteliği; patentler tarafından atıflanmış yayın sayısı ve uluslararası iş birlikleri ile ülkemizin/üniversitenin uluslararasılaşmasına katkısı hususlarına yönelik göstergeler de bulunmaktadır. Ayrıca dünyadaki bilgi birikimine katkı, Türkiye'de ilgili alanda akademik değer yaratan kritik kitlenin ilgili üniversitede yer alma payı, Ar-Ge ve yenilik proje hacmi, üniversitenin ilgili alandaki Türkiye'ye görece bağlı odaklanma endeksi yer almaktadır. Göstergelere ilişkin veriler, Türkiye ve dünya için ayrı ayrı Scopus veri tabanı ve SciVal programı, proje verileri için ise TÜBİTAK veri tabanı ve üniversitelerin ulusal ve uluslararası 16 proje verilerinden elde edilerek hesaplanmıştır. TÜBİTAK'ın (2021) raporuna göre Ankara Üniversitesinin Alan Bazında Yetkinlik Analizi Şekil 1'de görülmektedir.

Şekil 1'de TÜBİTAK (2021) Ankara Üniversitesi Yetkinlik Haritası'nın da yüksek kalite ve yüksek hacim alanında; yani üniversitenin kendi bölümleri içinde en yetkin olduğu, öne çıkan alanlar; Hematoloji, Aşı, İlaç, Parça ve Nükleer Fizik, Onkoloji, Analitik Kimya, İmmünoloji, Deneysel Fizik, Elektrokimya, Gastroentoloji, Arkeoloji, Psikoloji, İnorganik Kimya, Matematik, Periatrı, Gıda Biyoteknoloji, Gıda İşleme, Organik Kimya, KBB, Radyoloji, Uzay ve Gezegen, Embriloloji, Obstetrik, Yer Bilimleri, Eğitim, Tıbbi Tanı Kiti, Bahçe Bitkileri, Patoloji, Atomik Fizik, Elektronik Donanım, Biyomedikal, Oftaloloji, ve Biyokimya Genetik MB alanları bulunmaktadır.

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nin amacı ise, Ankara Üniversitesi fakültelerinin ve öğretim üyelerinin anabilim dalı bazında araştırma kapasitesini öğrenmek, araştırma kapasitesini geliştirmek, araştırmaya yönelik farkındalık oluşturmak ve araştırma kapasitesine ilişkin politikalar geliştirmektir. Bu çalışma ile yapılan Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nin Ankara Üniversitesinin öğretim üyeleri ve anabilim dallarına göre araştırma kapasitesinin ölçüldüğü ilk çalışma olması açısından önemlidir. Bu rapor, TÜBİTAK'ın Alan Bazlı Yetkinlik Haritası çalışmasının Ankara Üniversitesi bünyesinde fakülteler içinde anabilim dallarının ve öğretim üyelerinin karşılaştırılmasını içermektedir.

Şekil 1. Ankara Üniversitesi Yetkinlik Haritası

Kaynak: TÜBİTAK (2021, 185)

Yöntem

Yöntem

Fakülteler içinde Anabilim Dalları ve Öğretim Üyelerinin Yetkinlik Analizi kapsamında izlenen süreç:

I-Yetkinlik Göstergelerinin Belirlenmesi

Anabilim Dalı ve Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Analizi göstergelerinin belirlenmesinde hem TÜBİTAK Yetkinlik Haritası'nda kullanılan göstergelerden yararlanılmış hem de TÜBİTAK ve Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü ile Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının iş birliği ile gerçekleştirilen toplantılar sonucu üniversitemiz için uygun göstergeler tanımlanmıştır. Göstergeler; hacim ve kalite ölçütleri temelinde ele alınmış, kalite göstergeleri %60, hacim göstergeleri ise %40 ağırlığa sahip olacak şekilde belirlenmiştir. Bu bağlamda, öğretim üyelerinin yayın sayısı, atıf sayısı, proje bütçesi, alan ağırlıklı atıf etkisi (kendine yapılan atıflar hariç), en fazla atıf alan %10'luk dilimdeki yayın sayısı, uluslararası iş birlikli yayın sayısı, anabilim dalının dünyadaki göreceli etkisi gibi göstergeler kullanılmıştır. Kullanılan göstergeler aşağıdaki şekilde açıklanmaktadır.

Anabilim Dalı Hacim Göstergeleri

1. Anabilim dalı toplam yayın sayısı/Fakültede yapılan toplam yayın sayısı
2. Anabilim dalındaki öğretim üyesi başına yayın sayısı
3. Anabilim dalı TÜBİTAK proje bütçesi toplamı/Fakülte TÜBİTAK toplam bütçe
4. Anabilim dalı dünyadaki göreceli etkisi/ Fakülte dünyadaki göreceli etkisi

Anabilim Dalı Kalite Göstergeleri

1. Anabilim dalı toplam alan ağırlıklı atıf etkisi (kendine yapılan atıflar hariç) / Fakülte toplam alan ağırlıklı atıf etkisi
2. İlgili alanda en fazla atıf alan %10'luk dilimdeki anabilim dalı yayın sayısı/ Fakültenin en fazla atıf alan %10'luk dilimdeki yayın sayısı
3. Anabilim dalı uluslararası iş birlikli yayın sayısı/Fakültede aynı anabilim dalında uluslararası iş birlikli yayın sayısı
4. Anabilim dalı atıf/yayın sayısı/Fakülte atıf/Fakülte yayın sayısı

Öğretim Üyesi Hacim Göstergeleri

1. Anabilim dalına katkı: Öğretim üyesi toplam yayın sayısı/ Anabilim dalı*toplam yayın sayısı
2. Proje bütçesi: Öğretim üyesinin yürütücü olarak yer aldığı ilgili yıldaki yürürlükteki projelerin (TÜBİTAK, AB, H2020) bütçesi/Anabilim dalında*ilgili yılda yürürlükteki projelerin (TÜBİTAK, AB, H2020) bütçesi

Öğretim Üyesi Kalite Göstergeleri

1. Yayınların bağıl atıf etkisi: Öğretim üyesi atıf sayısı: Yayın sayısı/Anabilim dalı*atıf sayısı: Yayın sayısı
 2. Nitelikli yayın: Öğretim üyesi alan ağırlıklı atıf etkisi/Anabilim dalı*alan ağırlıklı atıf etkisi
 3. Q1-Q2 yayın: Öğretim üyesi Q1-Q2 indeksli dergi yayın sayısı/Anabilim dalı*Q1-Q2 indeksli dergi yayın sayısı
 4. Uluslararasılaşma: Öğretim üyesinin yabancı ortak yazarlı uluslararası yayın sayısı/Anabilim dalı*yabancı ortak yazarlı uluslararası yayın sayısı
- * Anabilim dalından yeterli temsiliyet olmadığında fakülte alınarak hesaplanmıştır.

II- Gösterge Verilerinin Hazırlanması

Analizlerde kullanılan yayınlara ilişkin bilgiler, anabilim dalları ve öğretim üyelerinin yetkinlik analizlerinde kullanılmak üzere Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Öğretim üye ve elemanlarının 2018-2020 yılları arasında yaptıkları, 05.05.2021 tarihinde InCites veri tabanından (WOS), 15.06.2021 tarihinde TR-Dizin veri tabanından edinilen Ankara Üniversitesi adresli ulusal ve uluslararası makale bilgileri ile BAP biriminden alınan TÜBİTAK proje bilgilerini içermektedir. Veri tabanlarında tarama yapılırken “article” ve “review” başlıkları kapsama dahil edilmiştir. Analizler sadece fakülteler için yapılmıştır. Meslek yüksekokulları ve enstitülerde az sayıda öğretim üyesi olduğundan analizlere alınmamıştır.

Alınan ölçütlere göre veri setinde;

- Güzel Sanatlar Fakültesinde 1 öğretim üyesi olduğundan analizler yapılmamıştır.
- Hukuk Fakültesinde 10 öğretim üyesi vardır, 7 farklı anabilim dalından karşılaştırma yapmak anlamlı olmadığından sadece öğretim üyeleri kıyaslanmıştır.
- Hemşirelik Fakültesinde 2 anabilim dalı yer aldığından, anabilim dalı kıyaslaması yapılmamıştır.
- İlahiyat Fakültesinde 30 öğretim üyesi vardır. 20 farklı anabilim dalından öğretim üyeleri olduğundan, yani her anabilim dalını temsilen genelde 1 kişi olduğundan anabilim dalı kıyaslaması yapılmamıştır.
- İletişim Fakültesinde 10 farklı anabilim dalından 17 öğretim üyesinin bilgisi olduğundan, yani her anabilim dalını temsilen genelde 1 kişi olduğundan anabilim dalı kıyaslaması yapılmamıştır.
- Siyasal Bilgiler Fakültesinde 15 farklı anabilim dalından 30 öğretim üyesinin yayını olduğundan, anabilim dalı temsiliyet açısından uygun olmadığından anabilim dalı karşılaştırması yapılmamıştır.
- Spor Bilimleri Fakültesinde 6 farklı anabilim dalından 16 öğretim üyesi olduğundan, anabilim dalı temsiliyet açısından uygun olmadığından anabilim dalı karşılaştırması yapılmamıştır.
- Uygulamalı Bilimler Fakültesinde de 2 farklı anabilim dalından 11 öğretim üyesinin verisi vardır. Bu sebeple anabilim dalı karşılaştırması yapılmamıştır. Diğer fakültelerde hem anabilim dalı hem de öğretim üyesi karşılaştırması yapılmıştır.

III- Verilerin Analizi

Analizlere başlamadan önce veriler, analiz için hazır hale getirilmiştir. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan veriler, üniversite personel listesi ile karşılaştırılarak eksik veya tekrar eden öğretim üyeleri belirlenmiştir. Anabilim dalları ve öğretim üyeleri bazında tablolar oluşturulmuş, veriler; uç değerler (outlier), basıklık (kurtosis)

ve çarpıklık (skewness) katsayıları dikkate alınarak incelenmiştir. Her gösterge bazında öğretim üyelerinin ve anabilim dallarının puanları standardize edilerek analize alınmıştır. Anabilim dalları ve öğretim üyelerinin ilgili göstergelere ilişkin puanları, göstergenin ağırlığıyla çarpılarak fakülte bazında yetkinlik puanları hesaplanmıştır. Grafikler oluşturulurken hacim ve kalite açısından kesme puanların belirlenmesinde ortanca değerler kullanılmıştır. Bu durumun nedeni, veri setinde aşırı uç değerler olması, ortalamanın uç değerlerden etkilenmesi ve bu çalışmada yer alan uç değerlerin (öğretim üyesi ya da anabilim dalı) çıkarılmaması gerektiğindendir.

İşlem Adımları

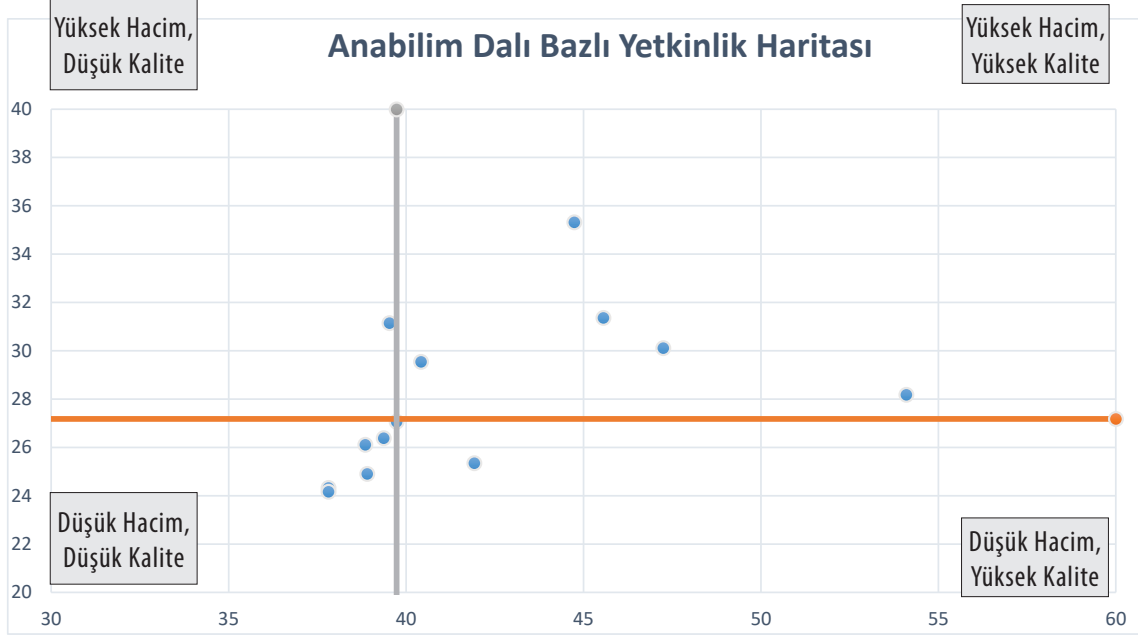
- Son 3 yıldaki veriler üzerinden belirtilen göstergeler için hesaplamalar Excel yardımıyla yapılmıştır.
- İlk olarak gösterge oranları hesaplanmış, ardından her gösterge bazında anabilim dallarının alacağı puanlar standardize edilmiştir.
- Her göstergede bulunan değerler en yüksek veri 100 olacak şekilde dönüştürülmüştür.
- Her anabilim dalı için gösterge bazında aldıkları puanlar göstergenin ağırlığıyla (Hacim için %40, kalite için %60) çarpılarak her anabilim dalı ve öğretim üyesi için yetkinlik puanları hesaplanmıştır.
- Son olarak hacim ve kalite göstergelerinin ortancası alınarak grafikler oluşturulmuştur.

IV- Yetkinlik Grafiklerinin Oluşturulması

Yapılan yetkinlik analizi çalışması sonucu, her bir anabilim dalı ve öğretim üyesi için birbirlerine görece yetkinlik sıralamaları ve tüm anabilim dallarının yetkinlik haritaları elde edilmiştir. Grafiklerde ortanca değer ile dört bölge; i) yüksek hacim, yüksek kalite, ii) yüksek hacim, düşük kalite, iii) düşük hacim, yüksek kalite, iv) düşük hacim, düşük kalite belirlenmiştir.

Grafiklerin Yorumlanması

Şekil 2. Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Kaynak: TÜBİTAK (2016)

- Çizilen grafiklerde yatay eksen (x eksen) kalite göstergelerinden alınan puanı 0-60 arası değerleri; dikey eksen (y eksen) hacim göstergelerinden alınan puanı 0-40 arası değerleri göstermektedir. Eksenler birbirlerini ortanca değerlerden kesmektedir. Yani yatay eksene (x eksenine) paralel çizgi üzerinde yer alan veriler ortanca değerden daha yüksek hacim puanı; dikey eksenin (y ekseninin) paralelindeki çizginin sağında kalan veriler de ortanca değerden daha yüksek kalite puanını ifade etmektedir.
- Grafiklerdeki her bir nokta, anabilim dalı bazlı karşılaştırmalarda her bir anabilim dalını; öğretim üyesi bazlı karşılaştırmaları için her bir nokta bir öğretim üyesini temsil etmektedir. Öğretim üyelerine anabilim dalı bazlı kodlar verilerek grafiklerde sunulmuştur.

Bulgular

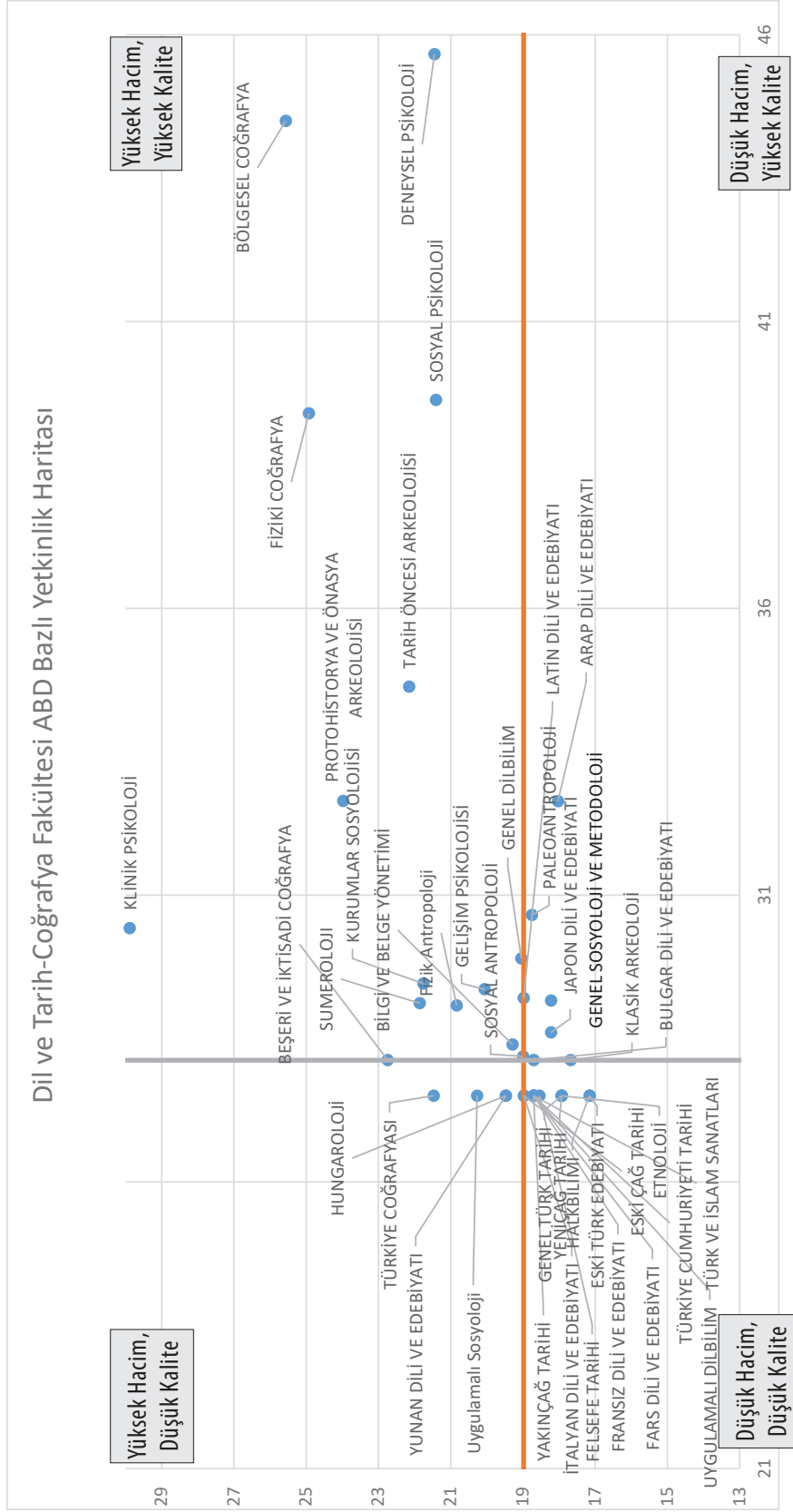
Bulgular

Çalışmanın bulguları, Ankara Üniversitesinin her fakültesi için anabilim dalı ve öğretim üyesi bazlı olmak üzere iki aşamada ele alınmıştır. Bazı fakültelerimizin sadece öğretim üyesi bazlı analizleri yapılırken bazıları için hem anabilim dalı hem öğretim üyesi bazlı yetkinlik analizi yapılmıştır. Hem anabilim dalı hem öğretim üyesi yetkinlik analizi yapılan fakülteler; Eğitim Bilimleri Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Tıp Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Fen Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi'dir. Sadece öğretim üyesi yetkinlik analizi yapılan fakülteler; Hukuk Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, İletişim Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi'dir. Güzel Sanatlar Fakültesi Yetkinlik Analizi öğretim üyesi azlığı sebebiyle yapılamamıştır. Bulgular, fakültelerin alfabetik sırasına göre sunulmuştur.

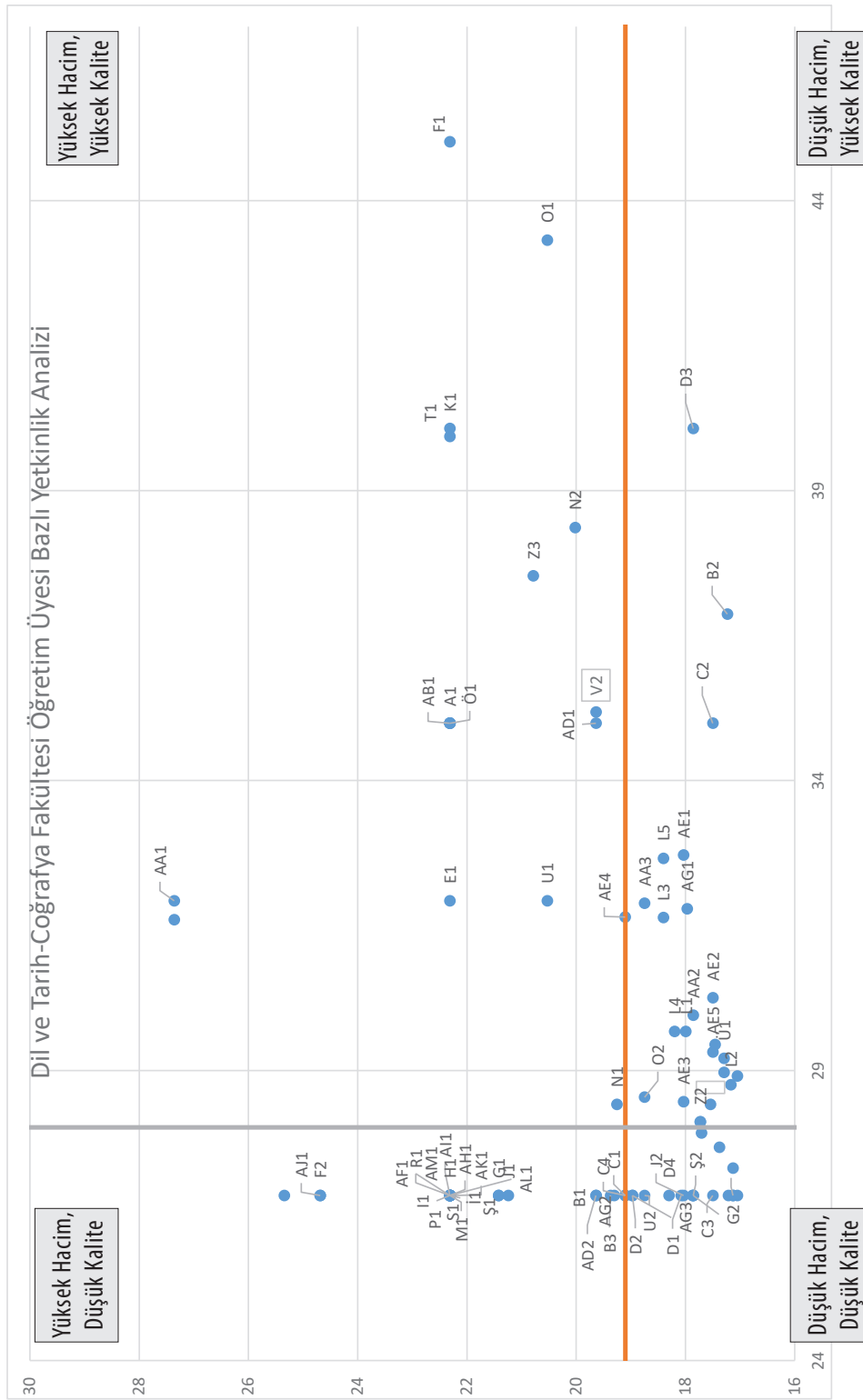
Şekil 3 ve 4'te Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 3. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Anabilim Dalı Yetkinlik Analizi

Şekil 4. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Analizi

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 2’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 15 anabilim dalı; Sosyal Antropoloji, Genel Dilbilim, Bilgi ve Belge Yönetimi, Gelişim Psikolojisi, Fizik Antropoloji, Sosyal Psikoloji, Deneysel Psikoloji, Kurumlar Sosyolojisi, Sümeroloji, Tarih Öncesi Arkeolojisi, Beşerî ve İktisadi Coğrafya, Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi, Fiziki Coğrafya, Bölgesel Coğrafya ve Klinik Psikolojidir. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 7 anabilim dalı; Klasik Arkeoloji, Arap Dili ve Edebiyatı, Genel Sosyoloji ve Metodoloji, Japon Dili ve Edebiyatı, Bulgar Dili ve Edebiyatı, Paleoantropoloji, Latin Dili ve Edebiyatıdır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 4 anabilim dalı; Hungaroloji, Yunan Dili ve Edebiyatı, Uygulamalı Sosyoloji ve Türkiye Coğrafyasıdır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 14 anabilim dalı ise; Halkbilimi, Etnoloji, Genel Türk Tarihi, Yeniçağ Tarihi, Felsefe Tarihi, Fars Dili ve Edebiyatı, Fransız Dili ve Edebiyatı, Türk ve İslam Sanatları, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, Uygulamalı Dilbilim, Yakınçağ Tarihi, Eski Çağ Tarihi, İtalyan Dili ve Edebiyatı ve Eski Türk Edebiyatıdır.

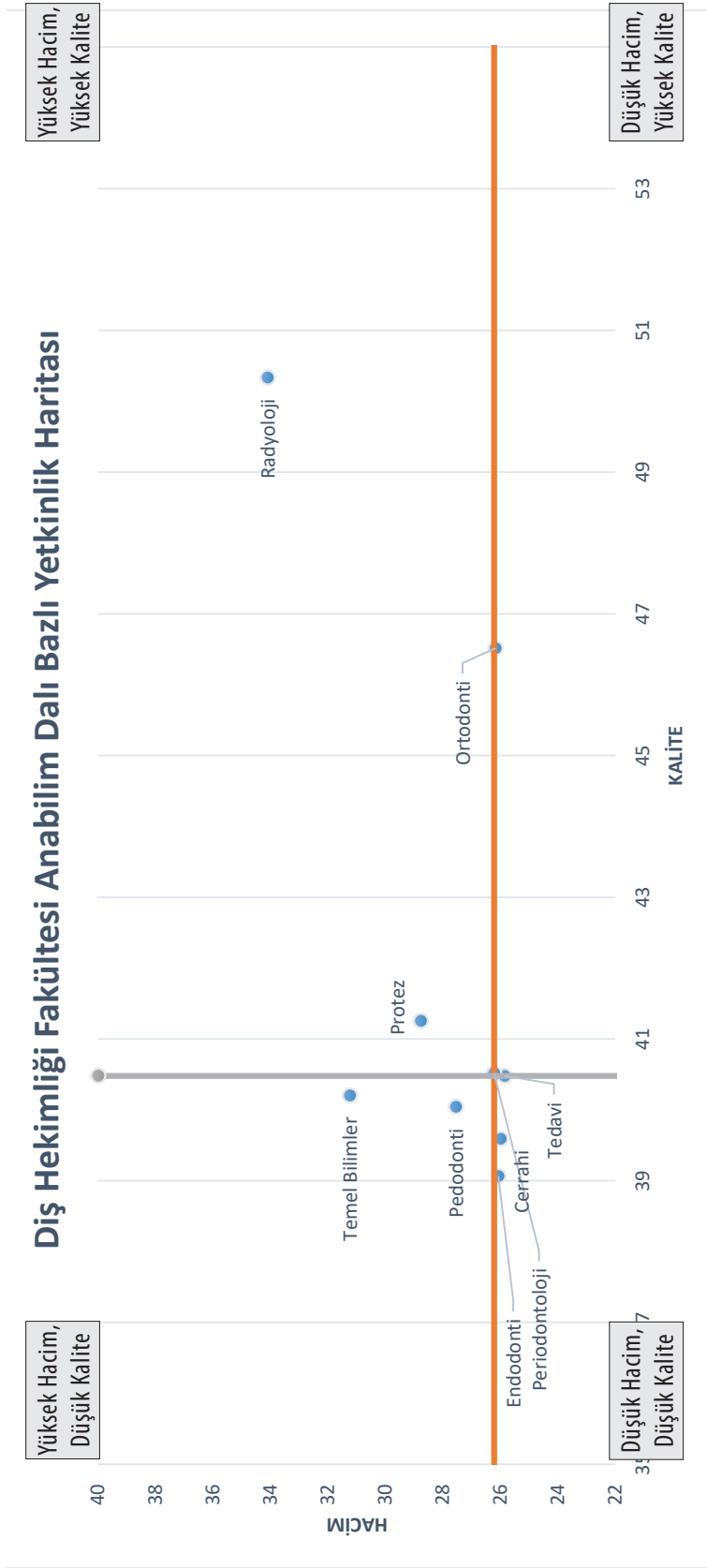
Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Raporu’nda, Dil ve Edebiyat, Arkeoloji, Sosyoloji, Tarih, Coğrafya ve Psikoloji alt alanlarında yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde iken, Felsefe alt alanı yüksek hacim, düşük kalite bölgesinde yer almaktadır.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yetkinlik Analizi’nde ise, Sosyal Antropoloji, Genel Dilbilim, Bilgi ve Belge Yönetimi, Gelişim Psikolojisi, Fizik Antropoloji, Sosyal Psikoloji, Deneysel Psikoloji, Kurumlar Sosyolojisi, Sümeroloji, Tarih Öncesi Arkeolojisi, Beşerî ve İktisadi Coğrafya, Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi, Fiziki Coğrafya, Bölgesel Coğrafya ve Klinik Psikoloji anabilim dallarının yüksek hacim ve yüksek kalitede olduğu görülmektedir.

Şekil 5 ve 6’da Diş Hekimliği Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

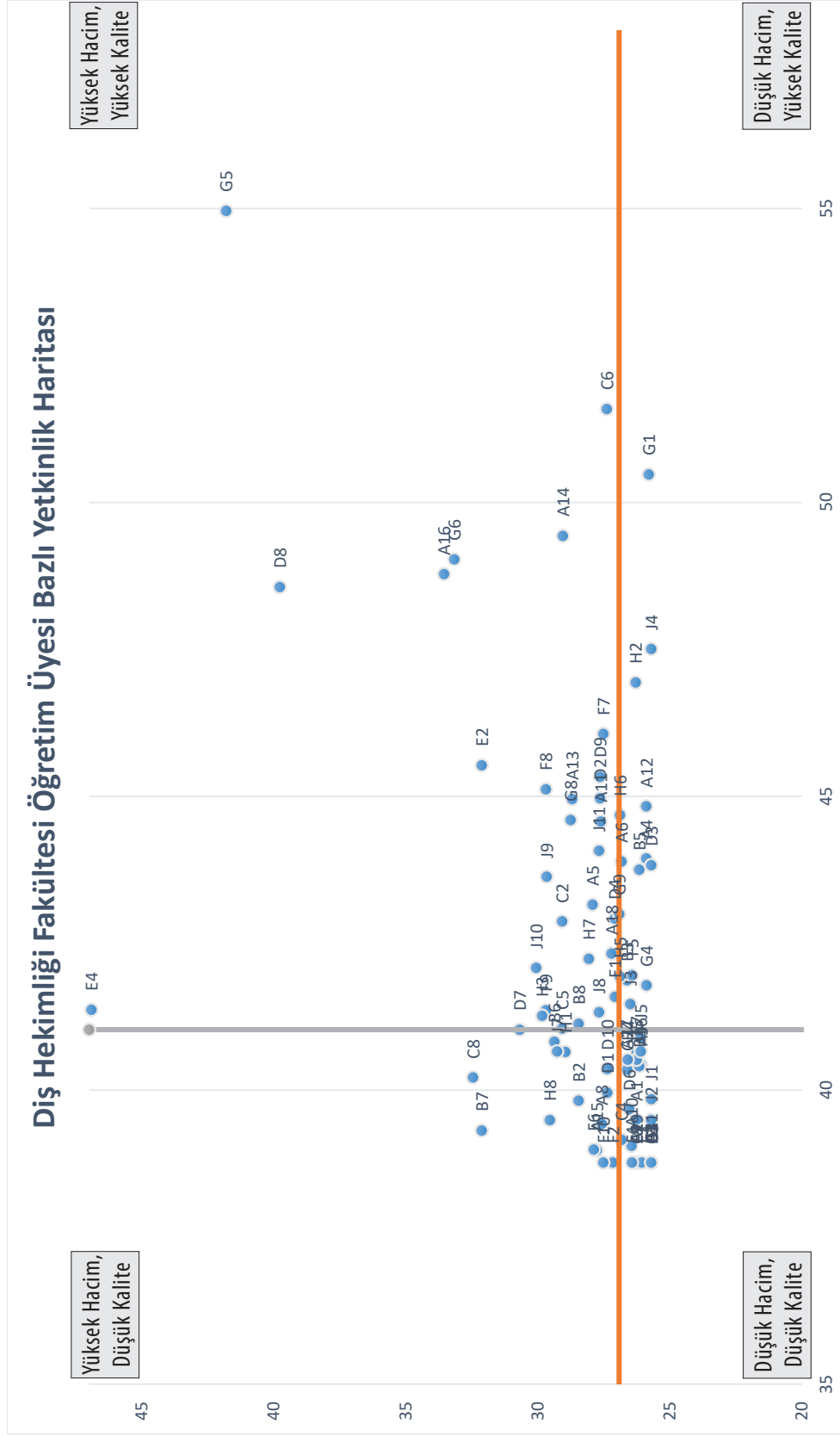
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ*

Şekil 5. Diş Hekimliği Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

* TÜBİTAK Yetkinlik Analizi Raporu'nda, Diş Hekimliği Fakültesine ilişkin sonuçlar yer almadığından, Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi verilerinin benzer diş hekimliği fakülteleri ile karşılaştırılması da yapılmıştır. Bu kapsamda diğer fakülteleden farklı olarak Diş Hekimliği Fakültesinde yapılan analizlerde öğretim üyelerinin çalışmaları, Türkiye'de aynı anabilim dalı ile kıyaslanarak elde edilmiştir. Ayrıntılı bilgiler için Verimlilik Dergisi'nde yayınlanacak olan "Ankara Üniversitesi Akademik Birimlerinin Yetkinlik ve Verimliliklerinin Belirlenmesi: Diş Hekimliği Fakültesi Pilot Çalışması" adlı makaleden ayrıntılara ulaşabilirler.

Şekil 6. Dış Hekimliği Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi

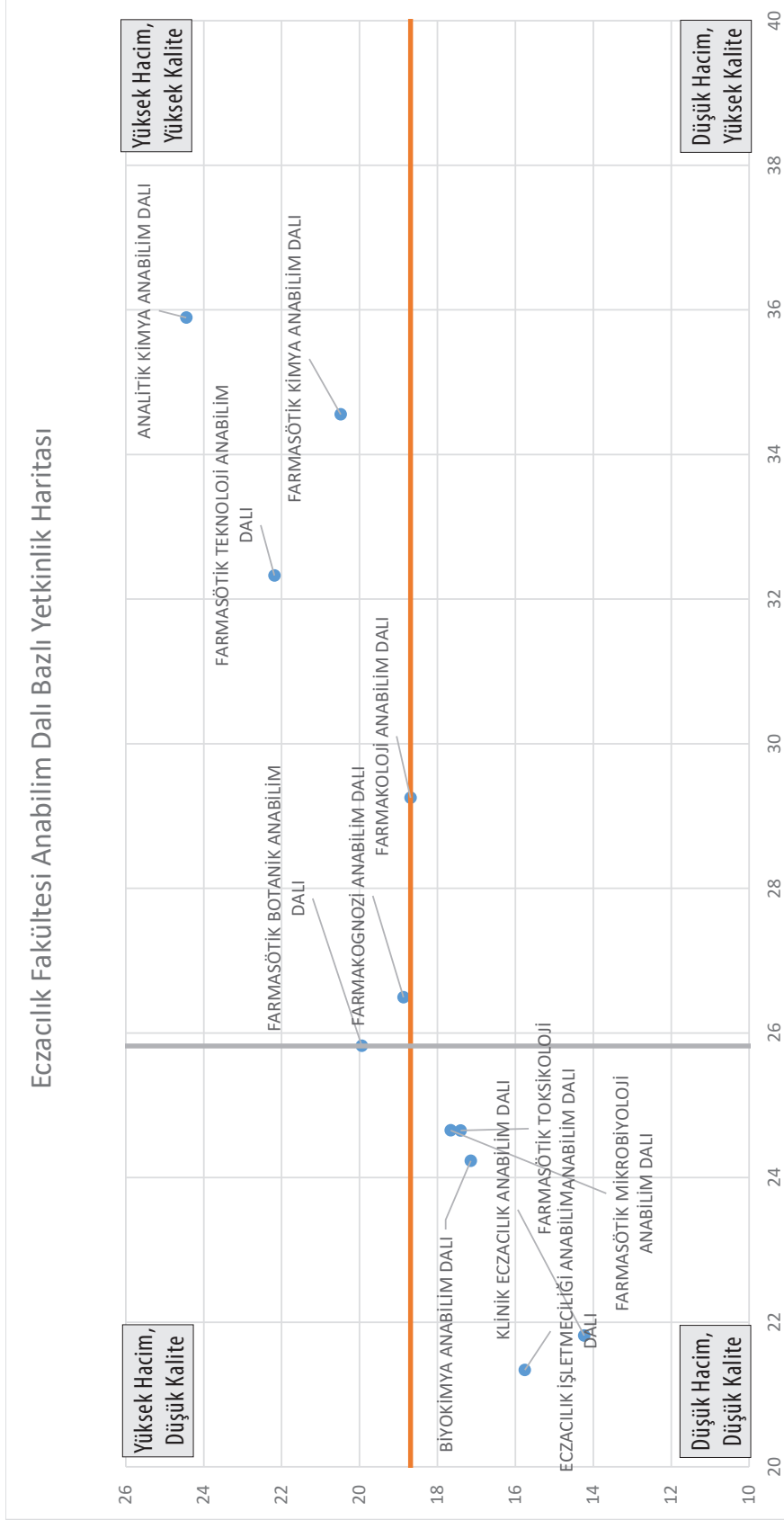
Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 5’te görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 3 anabilim dalı; Radyoloji, Protez ve Ortodonti Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 4 anabilim dalı ise; Endodonti, Cerrahi, Tedavi ve Periodontoloji Anabilim Dalı’dır.

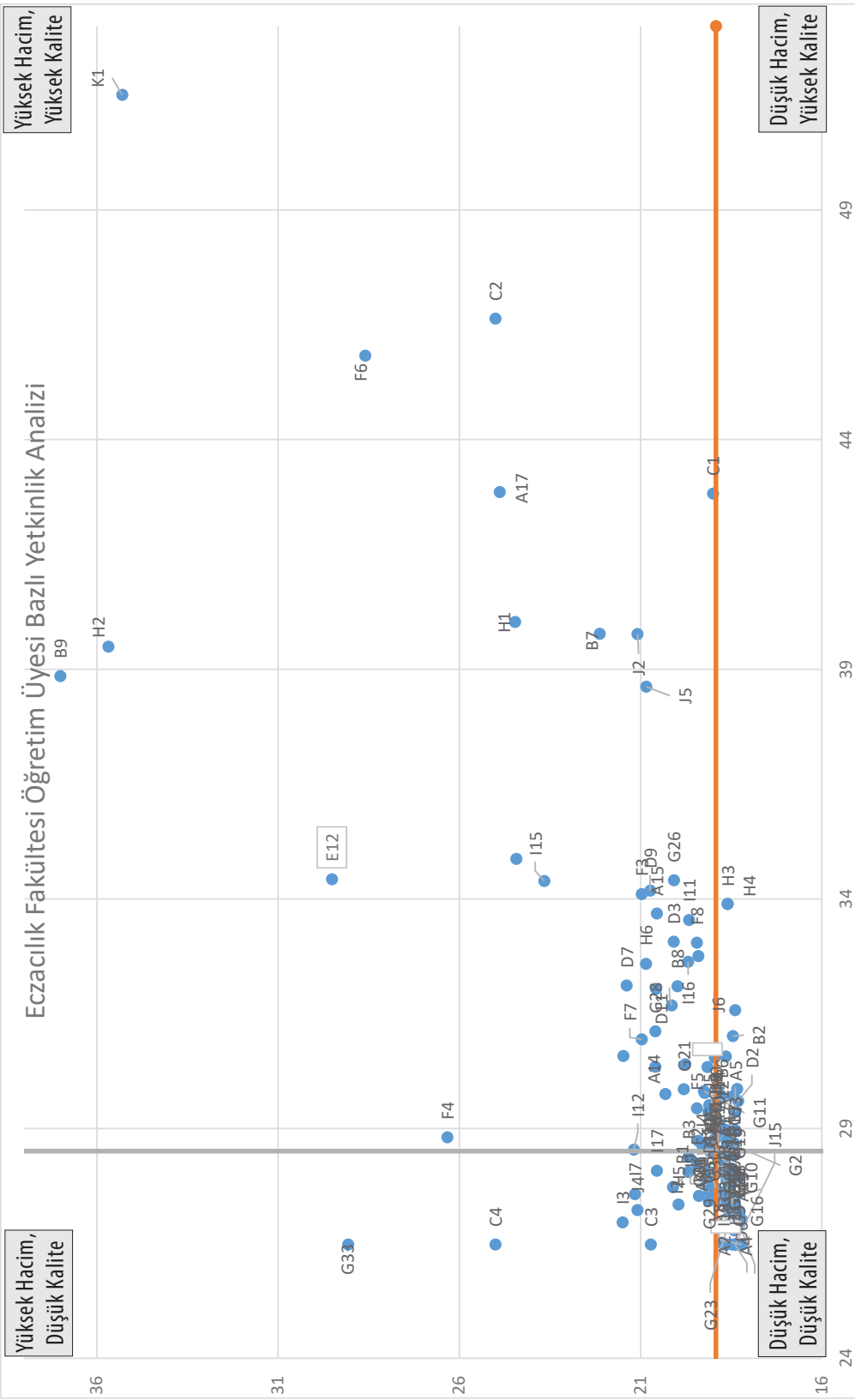
Şekil 7 ve 8’de Eczacılık Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

ECZACILIK FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ*

Şekil 7. Eczacılık Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Şekil 8. Eczacılık Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görece olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

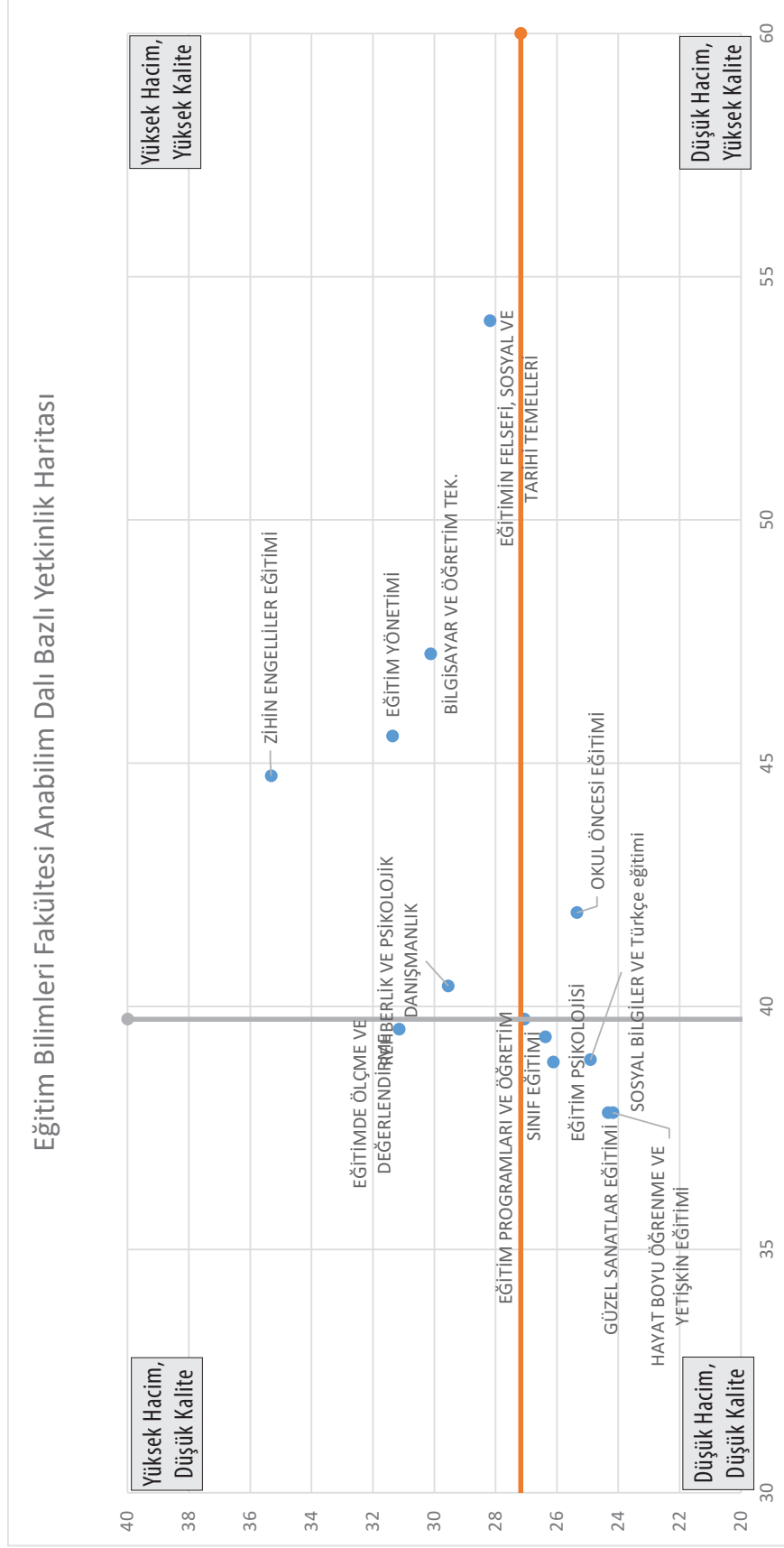
Şekil 7’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 6 anabilim dalı; Analitik Kimya, Farmasötik Kimya, Farmasötik Teknoloji, Farmasötik Botanik, Farmakognozi ve Farmakoloji Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 5 anabilim dalı ise; Biyokimya, Eczacılık İşletmeciliği, Farmasötik Mikrobiyoloji, Farmasötik Toksikoloji ve Klinik Eczacılık Anabilim Dalı’dır.

Biyokimya, Genetik ve Moleküler Biyoloji ana araştırma alanı, Sağlık ana araştırma alanlarının İlaç Teknolojileri, Aşı Teknolojileri ve Biyomedikal Ekipman Teknolojileri alt alanları, Kimya ana araştırma alanlarından Analitik Kimya ve Spektroskopik alt alanı Eczacılık Fakültesinin araştırma alanlarına girmektedir. TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi’ne göre; Biyokimya, Genetik ve Moleküler Biyoloji, Analitik Kimya ve Spektroskopik İlaç Teknolojileri, Aşı Teknolojileri ve Biyomedikal Ekipman Teknolojileri alt araştırma alanlarında Ankara Üniversitesi yüksek hacim, yüksek kalite bölgesindedir. Eczacılık Fakültesi Analitik Kimya, Farmasötik Teknoloji, Farmasötik Kimya, Farmasötik Botanik, Farmakognozi ve Farmakoloji Anabilim Dalları yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesindedir.

Şekil 9 ve 10’da Eğitim Bilimleri Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 9. Eğitim Bilimleri Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

\$el

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

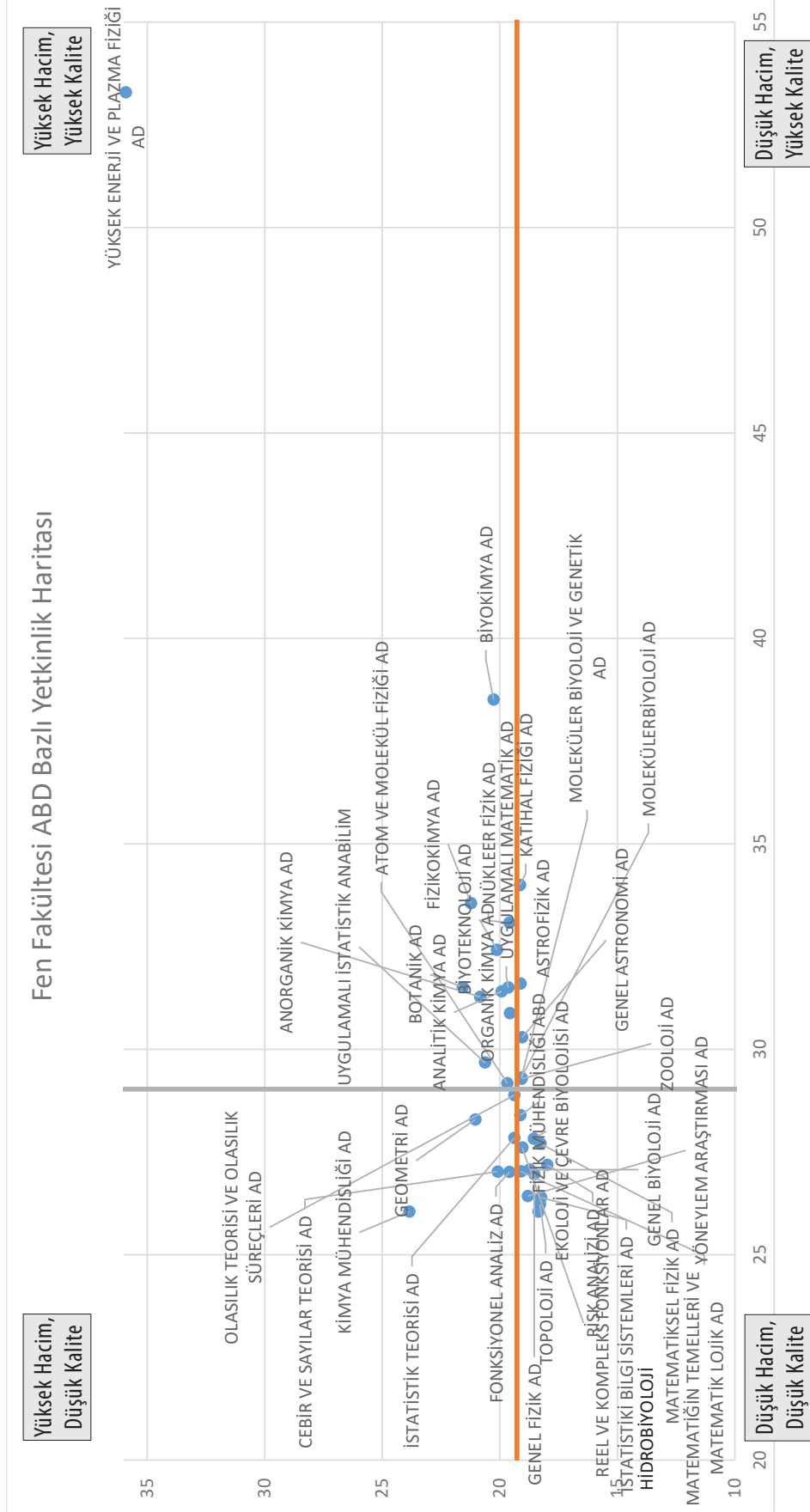
Şekil 9’da görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 5 anabilim dalı; Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Eğitim Yönetimi, Zihin Engelliler Eğitimi ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlıktır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 1 anabilim dalı okul öncesi eğitimidir. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 2 anabilim dalı; Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ve Eğitimde Program Geliştirmedir. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 5 anabilim dalı ise; Sınıf Eğitimi, Eğitim Psikolojisi, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Öğretimi, Güzel Sanatlar Eğitimi, Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimidir.

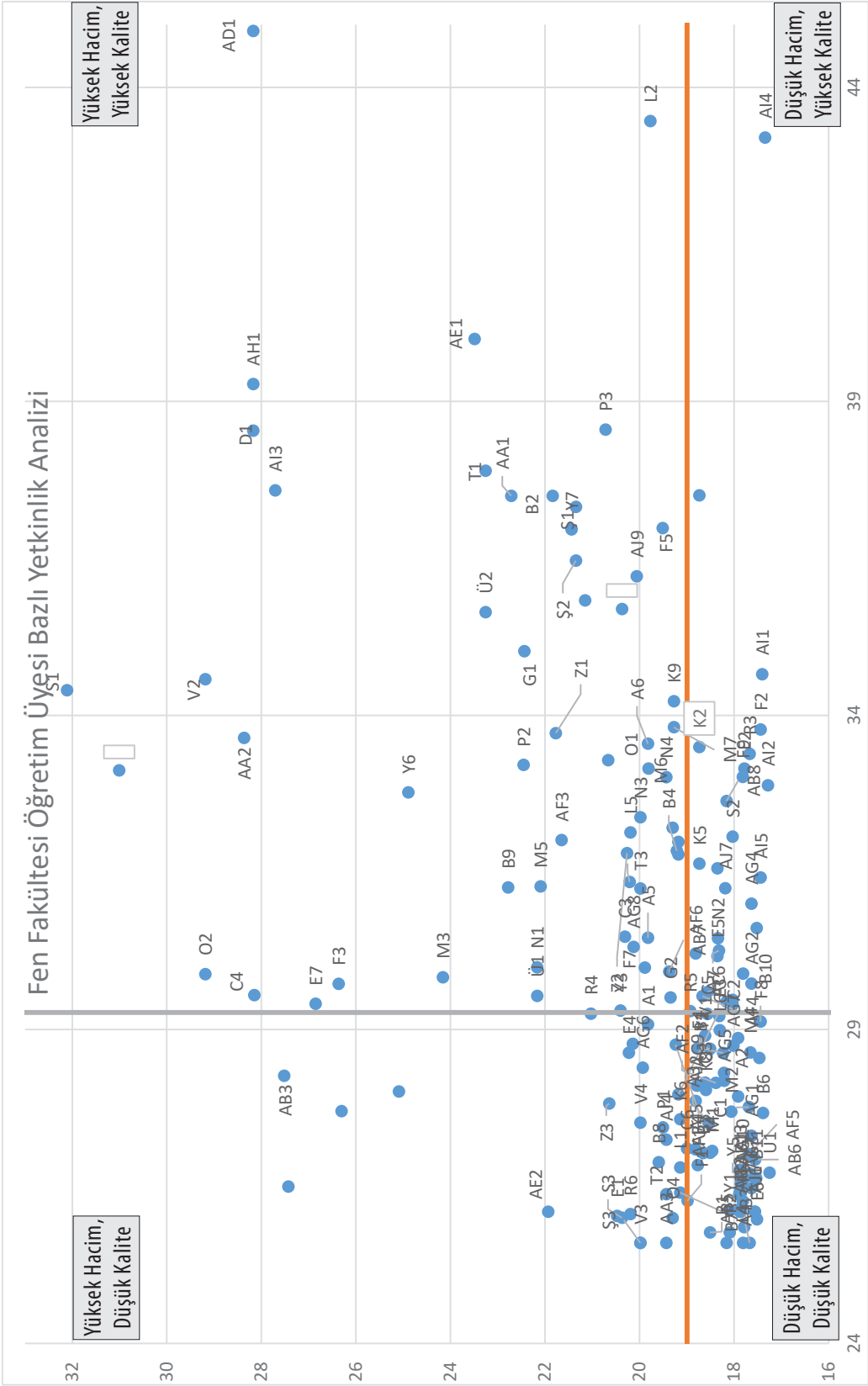
Sosyal ve Beşerî Bilimler araştırma alanında Eğitim alt alanında Ankara Üniversitesi yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almaktadır (TÜBİTAK, 2021). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Anabilim Dalı bazlı yetkinlik grafiğinin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Eğitim Yönetimi, Zihin Engelliler Eğitimi ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık anabilim dalları yer almaktadır.

Şekil 11 ve 12’de Fen Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

FEN FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 11. Fen Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 11’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 12 anabilim dalı; Organik Kimya, Nükleer Fizik, Uygulamalı Matematik, Atom ve Molekül Fiziği, Analitik Kimya, Biyoteknoloji, Biyokimya, Uygulamalı İstatistik, Anorganik Kimya, Fizikokimya, Botanik, Yüksek Enerji ve Plazma Fiziğidir. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 6 anabilim dalı; Genel Astronomi, Zooloji, Moleküler Biyoloji ve Genetik, Molekülerbiyoloji, Astrofizik ve Katıhal Fiziğidir. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 6 anabilim dalı; Olasılık Teorisi ve Olasılık Süreçleri, İstatistik Teorisi, Fonksiyonel Analiz, Cebir ve Sayılar Teorisi, Geometri, Kimya Mühendisliği Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 5 anabilim dalı ise; Risk Analizi, İstatistiki Bilgi Sistemleri, Matematiksel Fizik, Topoloji, Fizik Mühendisliği, Genel Fizik, Ekoloji ve Çevre Biyolojisi, Genel Biyoloji, Yöneylem Araştırması, Reel ve Kompleks Fonksiyonlar, Matematiğin Temelleri ve Matematik Lojik, Hidrobiyoloji Anabilim Dalı’dır.

Ankara Üniversitesi, Türkiye’deki tüm üniversiteler arasında Fizik ana araştırma alanının İstatiksel ve Doğrusal Olmayan Fizik (yüksek hacim, düşük kalite) alt alanı dışında kalan; Astronomi ve Astrofizik, Atomik, Moleküler Fizik ve Optik, Deneysel Fizik, Parçacık ve Nükleer Fizik, Yoğun Madde Fiziği, Yüzeyler ve Arayüzler alt alanlarında yüksek kalite ve yüksek hacimdedir (TÜBİTAK, 2021). Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası’nda; Fizik alt araştırma alanında grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde Nükleer Fizik, Atom Fizikokimya, Yüksek Enerji ve Plazma Fiziği yer almakta iken, grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde ise Matematiksel Fizik, Fizik Mühendisliği, Genel Fizik Anabilim Dalları yer almaktadır.

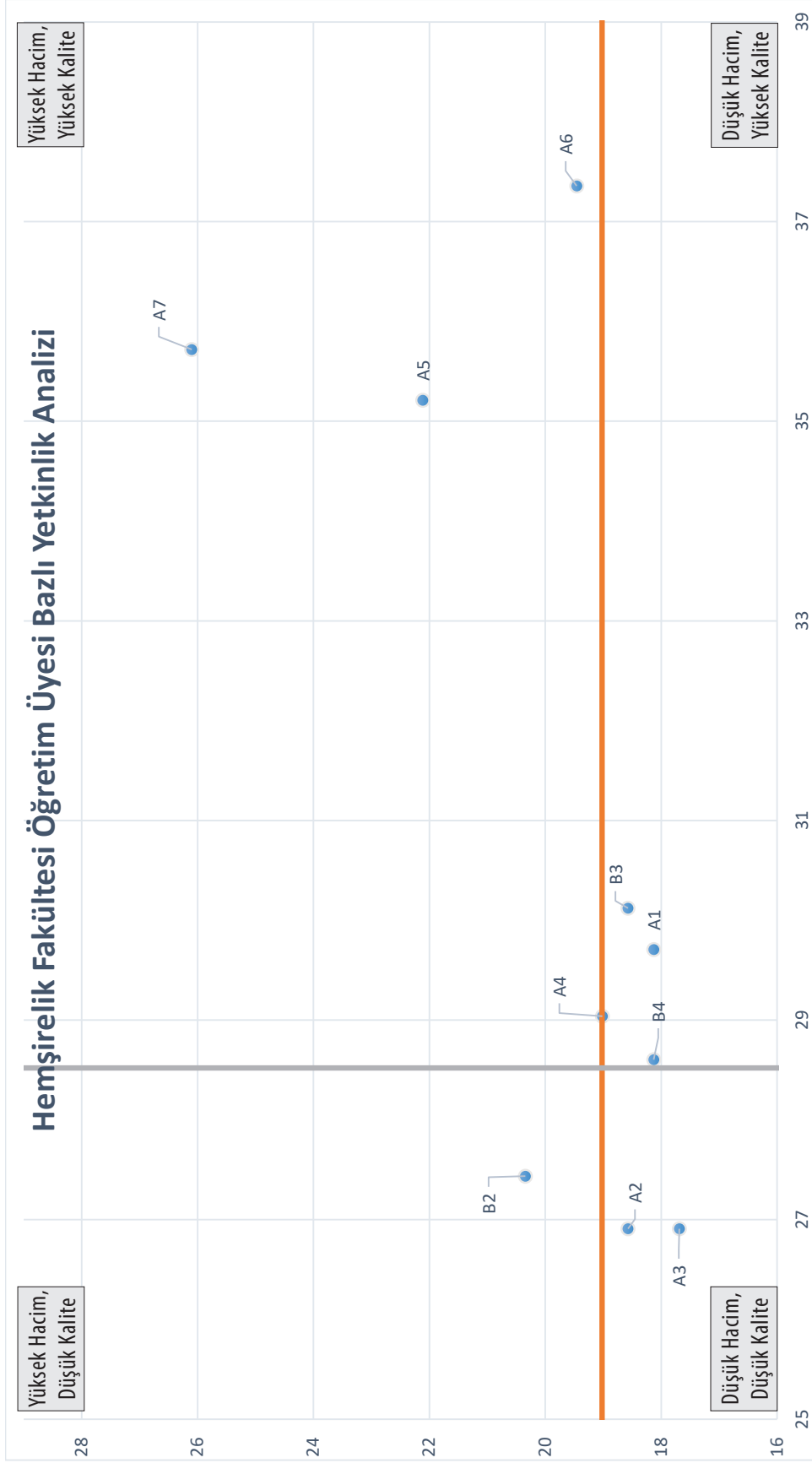
TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi’nde Kimya araştırma alanlarından Analitik Kimya ve Spektroskopi, Elektrokimya, Fizikokimya ve Teorik Kimya, İnorganik Kimya ve Organik Kimya alttanlarının tümünde yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almaktadır. Biyoloji araştırma alanı olan Biyokimya, Genetik ve Moleküler Biyoloji alt alanında Ankara Üniversitesi yüksek hacim ve yüksek kalitedir. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Analizi’nde Kimya alt dalında grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde Organik Kimya, Analitik Kimya, Biyokimya, Anorganik Kimya bulunurken grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde ise Kimya Mühendisliği Anabilim Dalı bulunmaktadır. TÜBİTAK’ın (2021) bütün üniversitelerin yetkinlik alanlarını belirlediği çalışmasında Matematik ana araştırma alanında Ankara Üniversitesi yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer almaktadır. Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Analizi’nde ise, yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde Uygulamalı Matematik; düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde Olasılık Teorisi ve Olasılık Süreçleri, İstatistik Teorisi, Fonksiyonel Analiz, Cebir ve Sayılar Teorisi, Geometri; grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde ise Risk Analizi, İstatistiki Bilgi Sistemleri, Matematiksel Fizik, Reel ve Kompleks Fonksiyonlar, Matematiğin Temelleri ve Matematik Lojik, Hidrobiyoloji Anabilim Dalları yer almaktadır. Biyoloji alt araştırma alanı TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi’nde yer almamaktadır. Ankara Üniversitesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Analizi grafiğinin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde Biyoteknoloji, Biyokimya, Botanik; grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde Zooloji, Moleküler Biyoloji ve Genetik, Moleküler Biyoloji; grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde ise Ekoloji ve Çevre Biyolojisi ile Genel Biyoloji Anabilim Dalları yer almaktadır.

Güzel Sanatlar Fakültesinde sadece 1 öğretim üyesine ait veri olduğundan analizler yapılamamıştır. Fakat TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi’ne göre Ankara Üniversitesi, Sanat alanında yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almaktadır.

Şekil 13’te Hemşirelik Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 13. Hemşirelik Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

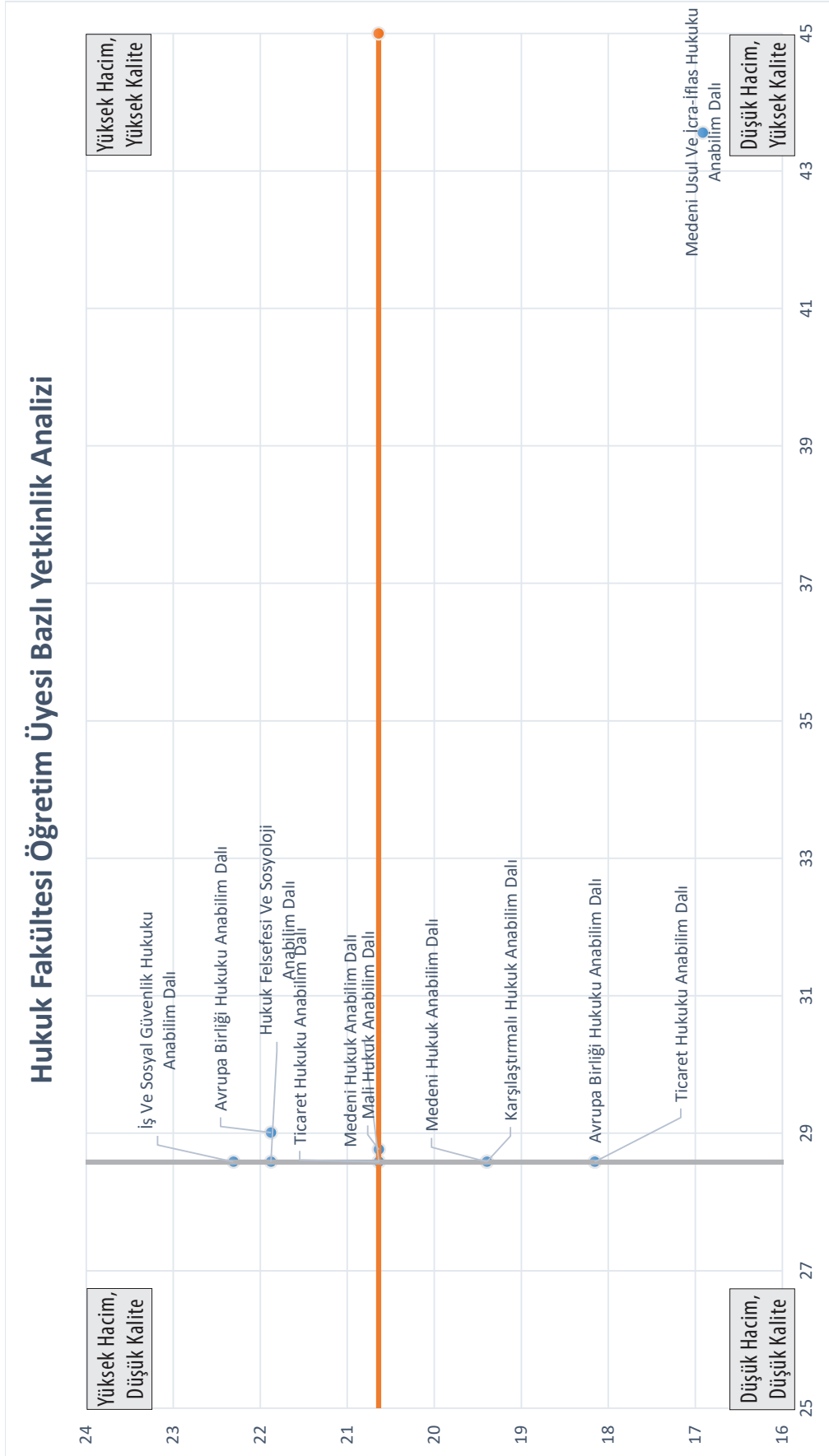
Hemşirelik Fakültesinde 2 anabilim dalı yer aldığından, anabilim dalı kıyaslaması yapılmamıştır. Öğretim üyeleri, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları, öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. Hemşirelik Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

Şekil 13'te görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalı da Ebelik Anabilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 3 öğretim üyesi Ebelik ve Hemşirelik Anabilim Dalları'ndandır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan bir öğretim üyesi Hemşirelik Anabilim Dalı'ndandır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 2 öğretim üyesi de Ebelik Anabilim Dalı'ndandır.

Şekil 14'te Hukuk Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

HUKUK FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 14. Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

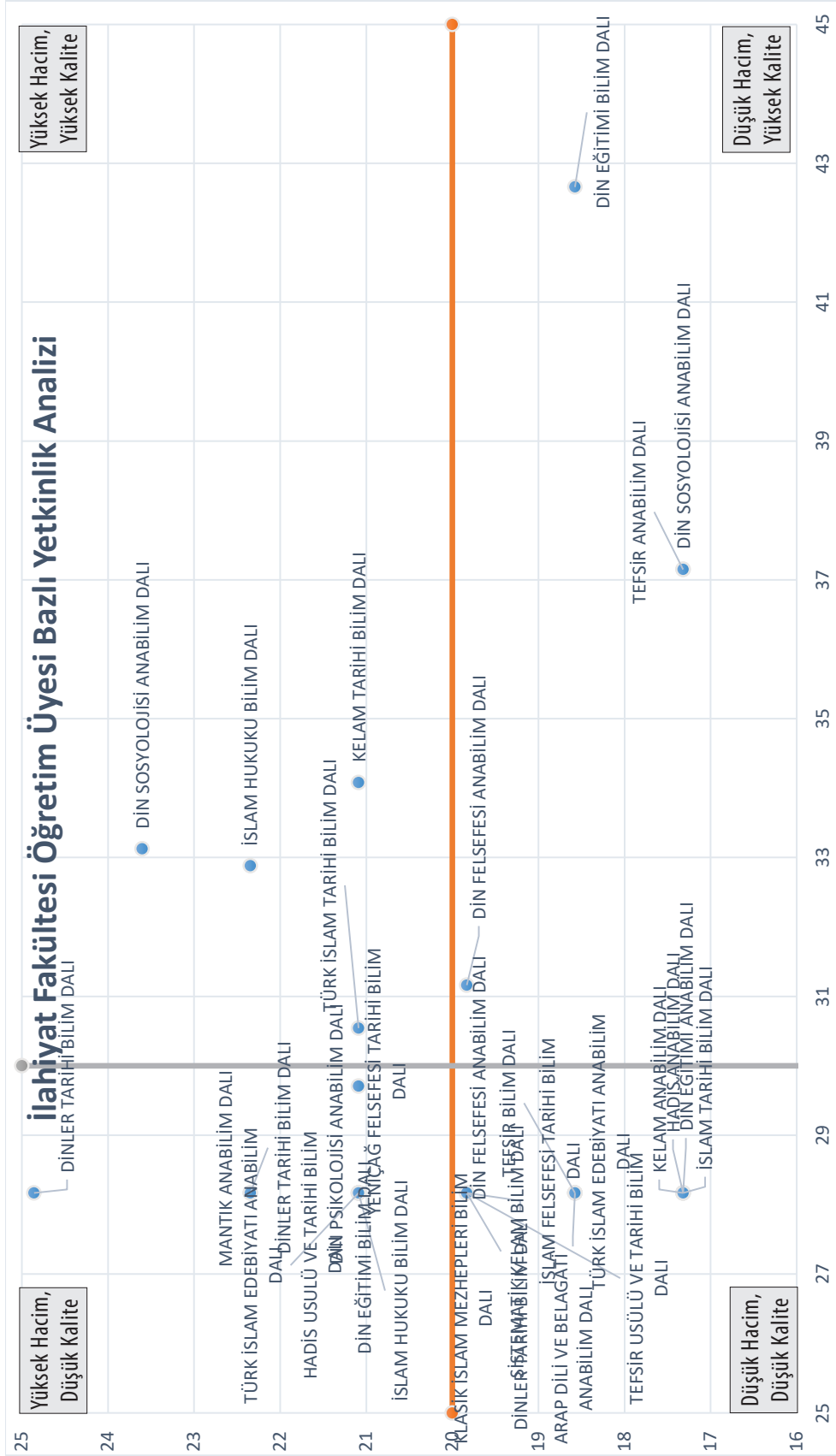
Yöntem bölümünde açıklanan ölçütlere göre, veri setinde Hukuk Fakültesinde 10 öğretim üyesi bulunmaktadır. 7 farklı anabilim dalından karşılaştırma yapmak anlamlı olmadığından sadece öğretim üyeleri kıyaslanmıştır. Öğretim üyeleri, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. Hukuk Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

Şekil 14'te görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 6 öğretim üyesinin anabilim dalları; İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı, Avrupa Birliği Hukuku Anabilim Dalı, Hukuk Felsefesi ve Sosyoloji Anabilim Dalı, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Ticaret Hukuku ve Mali Hukuk Anabilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 5 öğretim üyesinin anabilim dalları; Avrupa Birliği Hukuku Anabilim Dalı, Karşılaştırmalı Hukuk Anabilim Dalı, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku Anabilim Dalı ve Ticaret Hukuku Anabilim Dalı'dır. Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nde Hukuk Fakültesi, alınan ölçütlere göre araştırması olan öğretim üyesi azlığından anabilim dalı bazında analiz edilememiştir. Fakat Ankara Üniversitesi Hukuk alt alanında TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Raporu'na göre yüksek hacim, düşük kalitededir.

Şekil 15'te İlahiyat Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

İLAHİYAT FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 15. İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Alınan ölçütlere göre veri setinde İlahiyat Fakültesinde 30 öğretim üyesi vardır. 20 farklı anabilim dalından öğretim üyeleri olduğundan, yani her anabilim dalını temsilen genelde 1 kişi olduğundan anabilim dalı kıyaslaması yapılamamıştır. Öğretim üyeleri, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları, öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. İlahiyat Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

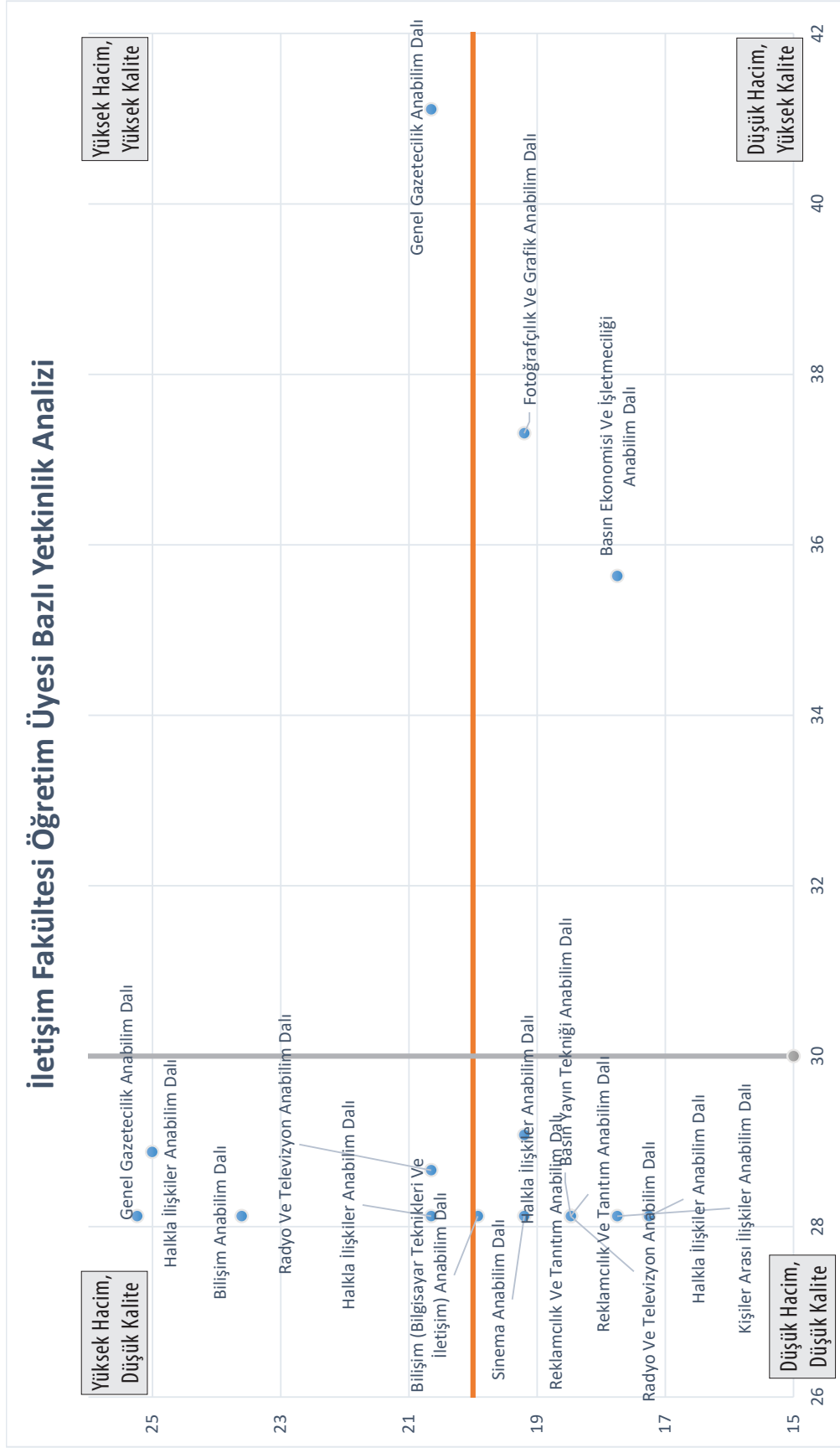
Şekil 15'te görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalları; Din Sosyolojisi Anabilim Dalı, İslam Hukuku Bilim Dalı, Kelam Tarihi Bilim Dalı ve Türk İslam Tarihi Bilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalları; Din Sosyolojisi Anabilim Dalı, Tefsir Anabilim Dalı, Din Eğitimi Anabilim Dalı ve Din Felsefesi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 8 öğretim üyesinin anabilim dalları; Mantık Anabilim Dalı, Yeniçağ Felsefesi Tarihi Bilim Dalı, Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalı, Hadis Usulü ve Tarihi Bilim Dalı, İslam Hukuku Bilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı, Din Psikolojisi Anabilim Dalı ve Din Eğitimi Bilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalları; Din Eğitimi Bilim Dalı, Din Felsefesi Anabilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı, İslam Felsefesi Tarihi Bilim Dalı, İslam Tarihi Bilim Dalı, Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalı, Arap Dili Ve Belagati Anabilim Dalı, Hadis Anabilim Dalı, Kelam Anabilim Dalı, Klasik İslam Mezhepleri Bilim Dalı, Sistematiik Kelam Bilim Dalı, Tefsir Bilim Dalı ve Tefsir Usulü ve Tarihi Bilim Dalı'dır.

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nde İlahiyat Fakültesi anabilim dalı bazlı analiz yapılamamıştır. Fakat Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi; TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Raporu'nda Din Bilimleri alt alanında yüksek hacim, düşük kalite bölgesinde yer almaktadır.

Şekil 16'da İletişim Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 16. İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

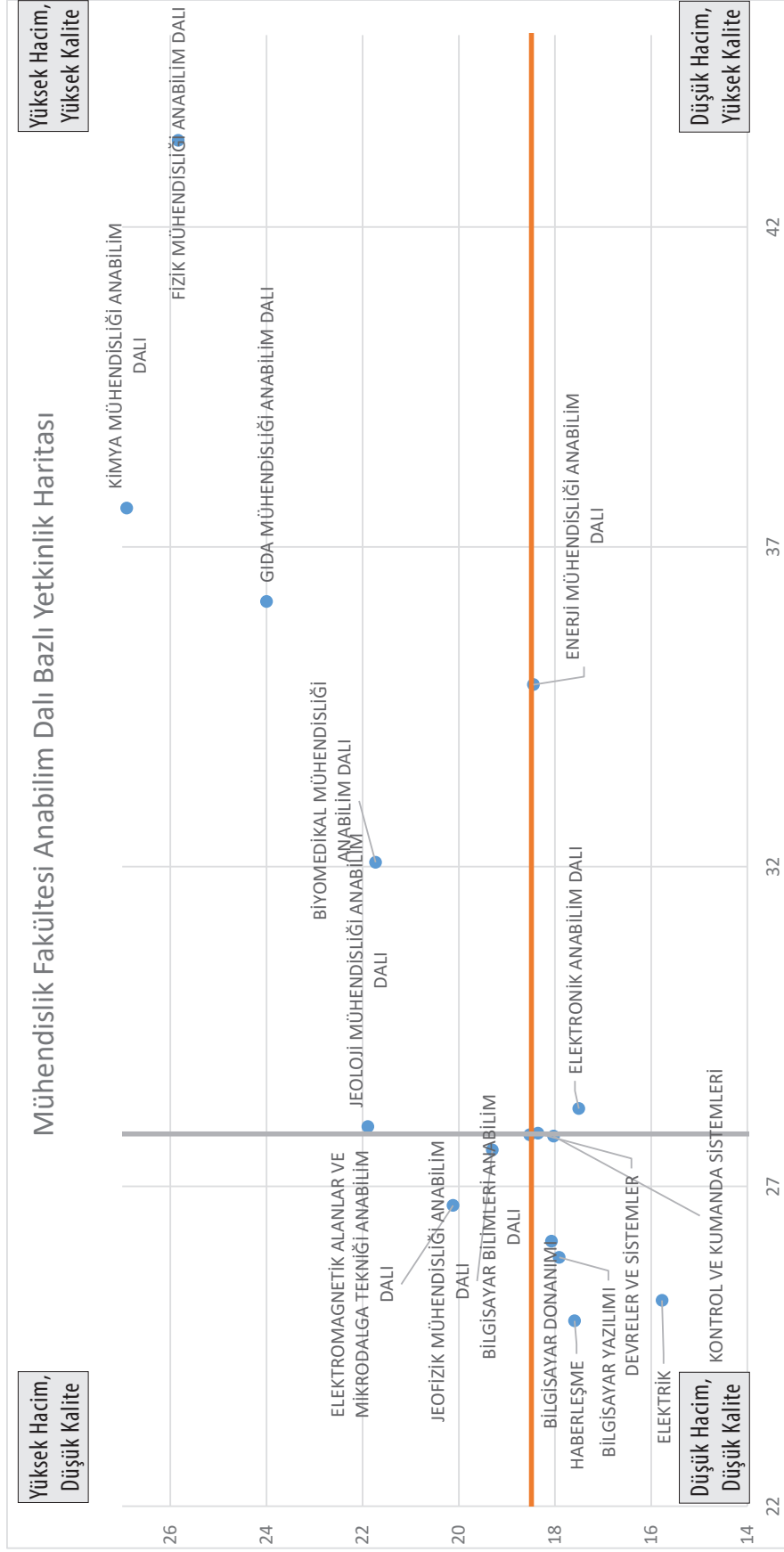
Alınan ölçütlere göre veri setinde İletişim Fakültesinde 10 farklı anabilim dalından 17 öğretim üyesinin bilgisi olduğundan, yani her anabilim dalını temsilen genelde 1 kişi olduğundan anabilim dalı kıyaslaması yapılmamıştır. Öğretim üyeleri, yetkinlikleri açısından birbirleriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. İletişim Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

Şekil 16'da görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 1 öğretim üyesinin anabilim dalı, Genel Gazetecilik Anabilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalları; Basın Ekonomisi ve İşletmeciliği Anabilim Dalı ve Fotoğrafçılık ve Grafik Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 6 öğretim üyesinin anabilim dalları; Genel Gazetecilik Anabilim Dalı, Halkla İlişkiler Anabilim Dalı, Bilişim Anabilim Dalı ve Radyo ve Televizyon Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalları; Basın Yayın Tekniği Anabilim Dalı, Bilişim (Bilgisayar Teknikleri ve İletişim) Anabilim Dalı, Halkla İlişkiler Anabilim Dalı, Kişiler Arası İlişkiler Anabilim Dalı, Reklamcılık ve Tanıtım Anabilim Dalı, Radyo ve Televizyon Anabilim Dalı ve Sinema Anabilim Dalı'dır. TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Raporu'na göre, Ankara Üniversitesi Kitle İletişim alt biriminde yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almaktadır. Söz konusu alan, üniversitemizde İletişim Fakültesi çalışma alanlarından. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesinde yetkinlik analizinin yayın yapma ölçütlerini sağlayan öğretim üyesi azlığı sebebiyle anabilim dalı temsiliyeti olmadığından anabilim dalı bazlı analiz yapılamamıştır.

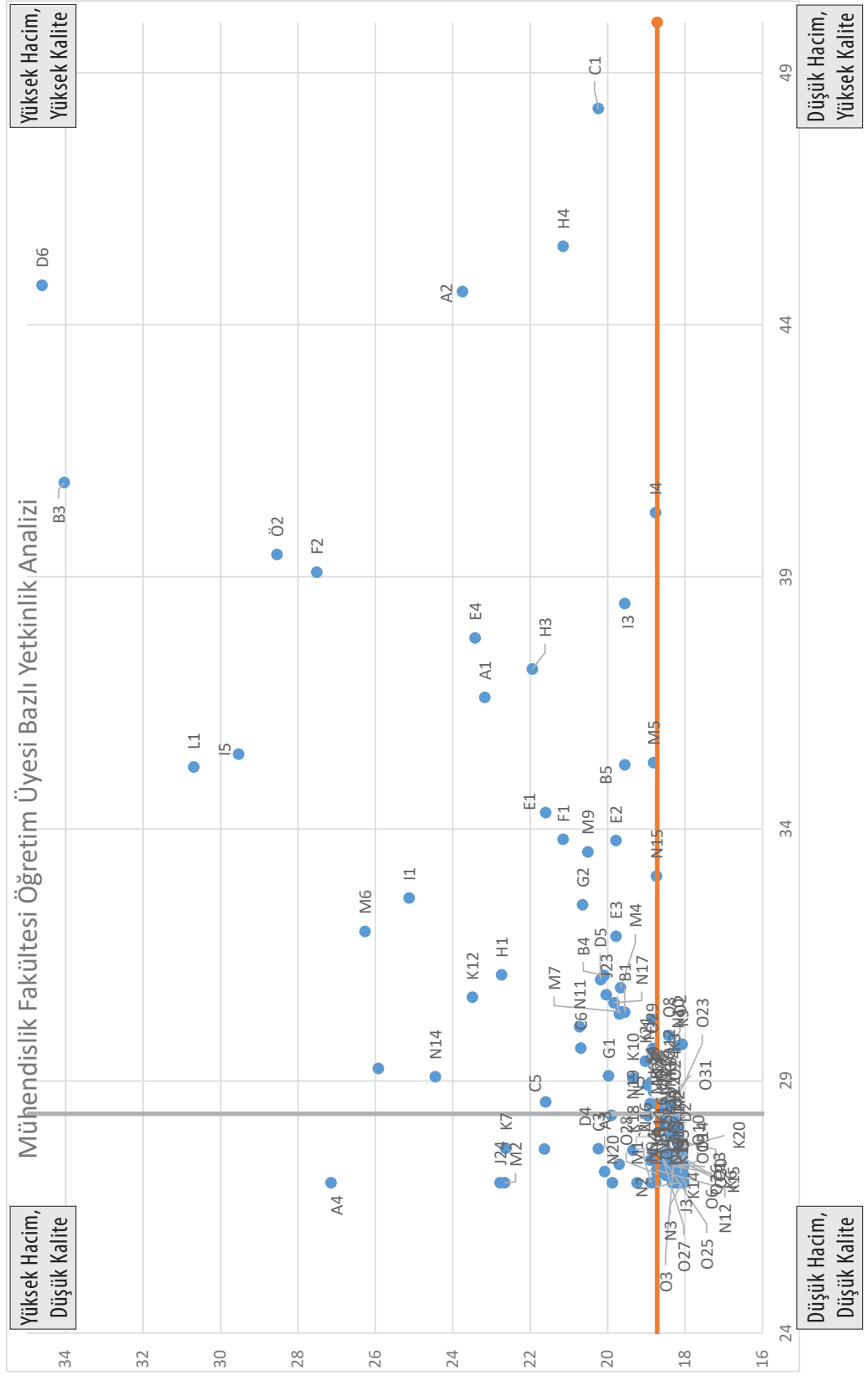
Şekil 17 ve 18'de Mühendislik Fakültesi'ne ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 17. Mühendislik Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Şekil 18. Mühendislik Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

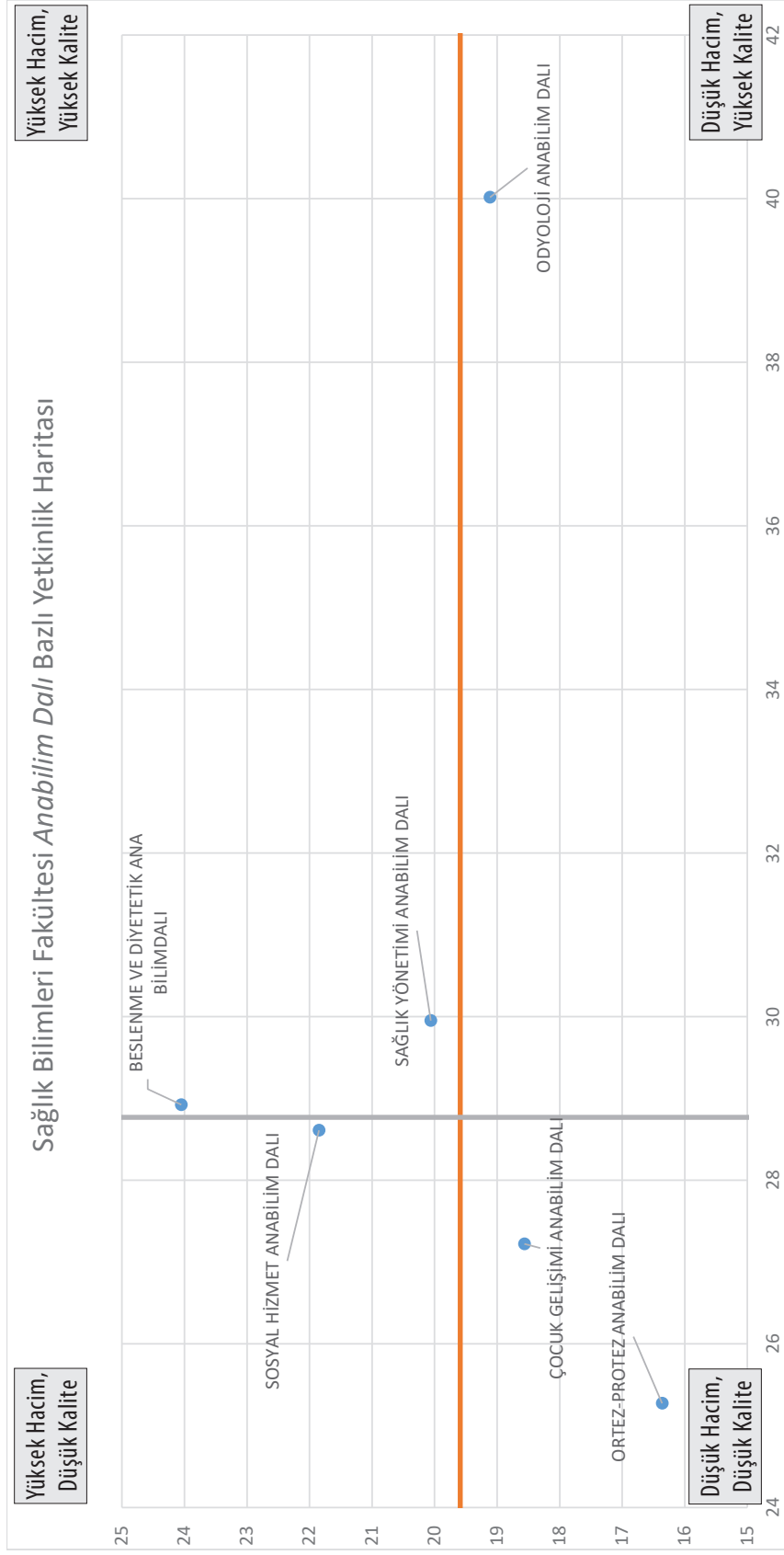
Şekil 17’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 5 anabilim dalı; Fizik Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Gıda Mühendisliği, Biyomedikal Mühendisliği ve Jeoloji Mühendisliğidir. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 2 anabilim dalı; Enerji Mühendisliği ve Elektronik Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 3 anabilim dalı; Elektromagnetik Alanlar ve Mikrodalga Tekniğı, Jeofizik ve Bilgisayar Bilimleridir. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 4 anabilim dalı ise; Bilgisayar Donanımı ve Haberleşme, Bilgisayar Yazılımı Devreler ve Sistemler, Elektrik, Kontrol ve Kumanda Sistemleridir.

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi’nde Kimya Mühendisliği, Fizik Mühendisliği, Gıda Mühendisliği, Biyomedikal Mühendisliği ve Jeoloji Mühendisliği yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesindedir. TÜBİTAK’ın (2021) araştırma alanlarından İnşaat Mühendisliği, Mimarlık, Yer Bilimleri, Kimya Mühendisliği ana araştırma alanlarından Akışkan Dinamiğı ve Isı/Kütle Transferi, Biyomühendislik, Filtrasyon ve Ayırma, Kataliz, Proses Kimyası ve Teknolojisi alt alanı; gıda araştırma alanlarından Gıda Biyoteknolojisi, Gıda Güvenliğı, Gıda İşleme, Enerji ana araştırma alanlarından Biyoenerji, Enerji Depolama (pil teknolojileri dahil), Enerji Verimliliğı, Fosil Yakıtlar: Kömür, Güneş Enerjisi, Hidrojen ve Yakıt Pilleri, Hidroelektrik ve Jeotermal, Nükleer Enerji, Petrol ve Doğalgaz, Rüzgâr Enerjisi Elektrik Güç Dönüşümü, Elektrik İletim ve Dağıtım alt alanları Mühendislik Fakültesi araştırma alanları arasındadır. TÜBİTAK (2021) İnşaat Mühendisliği araştırma alanı düşük hacim, düşük kalitede; Mimarlık yüksek hacim, düşük kalitede; Kimya Mühendisliği, Biyomühendislik, Kataliz, Proses Kimyası ve Teknoloji alt alanı ise, yüksek hacim, yüksek kalitede; Filtrasyon ve Ayırma düşük hacim ve düşük kalitede yer almaktadır. Enerji ana araştırma alanının Biyoenerji alt alanında yüksek kalite ve yüksek hacimde; Enerji Depolama yüksek hacim, düşük kalitede; Enerji Verimliliğı, Hidroelektrik ve Jeotermal, Hidrojen ve Yakıt Pilleri ve Fosil Yakıtlar ile Kömür düşük hacim ve düşük kalitede; Petrol ve Doğalgaz yüksek hacim ve düşük kalitede yer almaktadır.

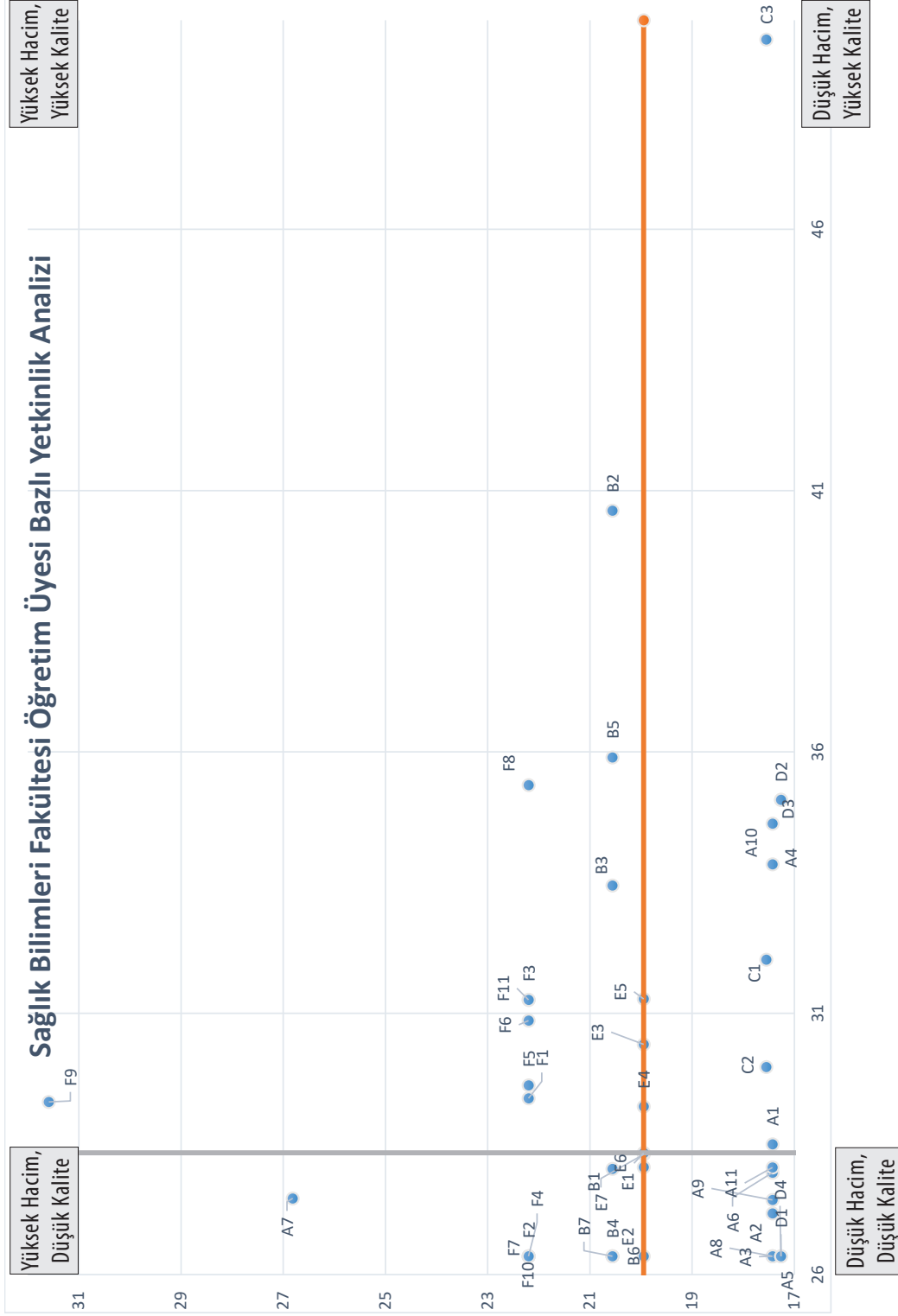
Şekil 19 ve 20’de Sağlık Bilimleri Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 19. Sağlık Bilimleri Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Şekil 20. Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi

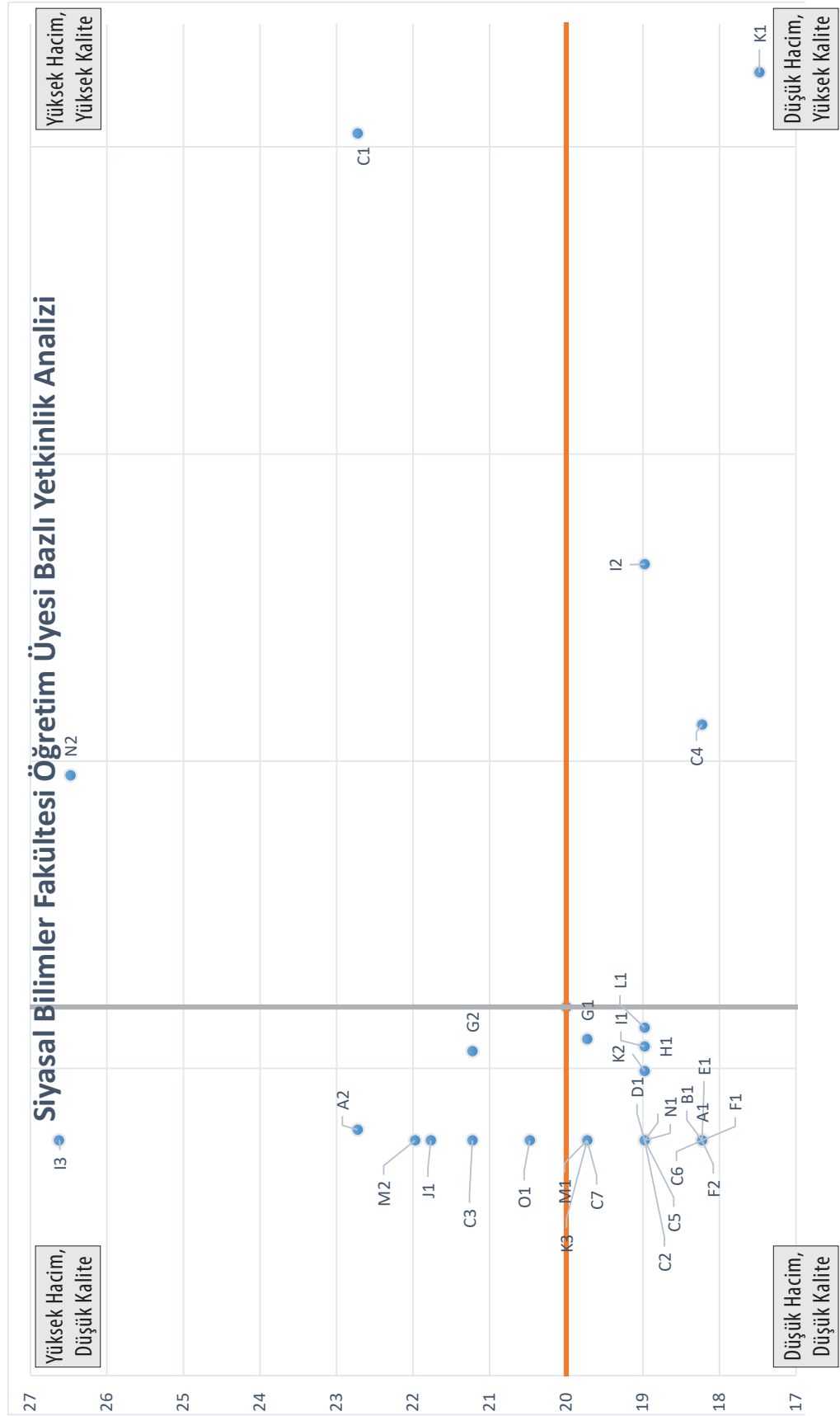
Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 19’da görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 2 anabilim dalı; Beslenme ve Diyetetik Ana Bilimdalı ile Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 2 anabilim dalı Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı ile Ortez-Protez Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan bir anabilim dalı Sosyal Hizmet Anabilim Dalı’dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan bir anabilim dalı ise Odyoloji Anabilim Dalı’dır. TÜBİTAK’ın (2021) yetkinlik analizi raporunda Ankara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri ve Epidemiyoloji alanında yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almaktadır. Ayrıca, gıda araştırma alanlarından Beslenme, Diyetetik ve Sağlık alt alanı da Sağlık Bilimleri Fakültesi çalışma alanlarından biri olup, TÜBİTAK’ın (2021) yetkinlik analizi raporunda yüksek hacim düşük kalitededir.

Şekil 21’de Siyasal Bilgiler Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

SIYASAL BİLİMLER FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 21. Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Alınan ölçütlere göre veri setinde Siyasal Bilgiler Fakültesinde 15 farklı anabilim dalından 30 öğretim üyesinin yayını olduğundan, öğretim üyeleri yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. Siyasal Bilgiler Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

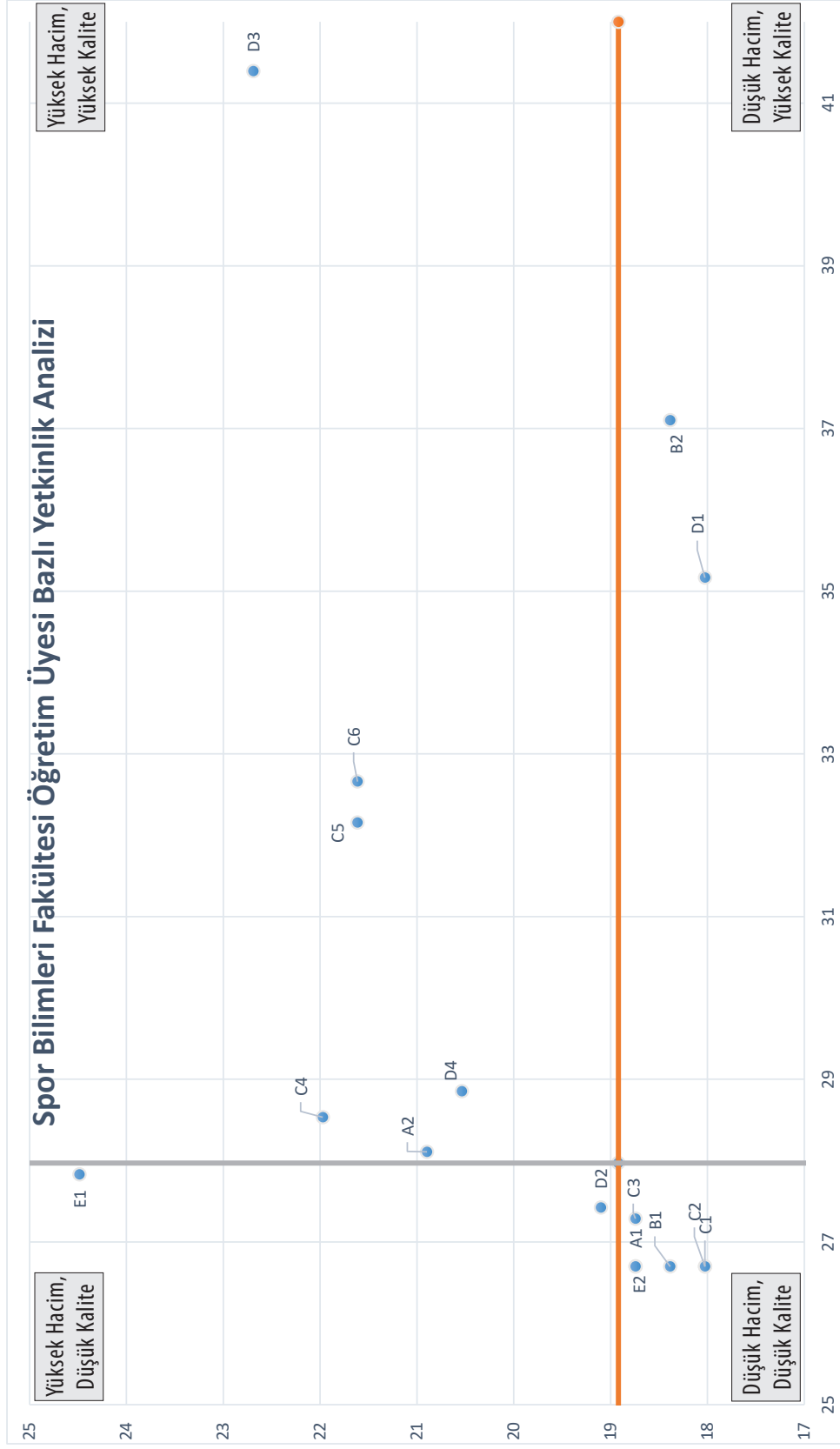
Şekil 21’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 2 öğretim üyesinin anabilim dalları; İktisat Politikası Anabilim Dalı ve Yönetim ve Çalışma Sosyolojisi Anabilim Dalı’dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 3 öğretim üyesinin anabilim dalları; İktisat Politikası Anabilim Dalı, Sayısal Yöntemler Anabilim Dalı ve Uluslararası Siyaset Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 7 öğretim üyesinin anabilim dalları; Bütçe ve Mali Planlama Anabilim Dalı, İktisat Politikası Anabilim Dalı, Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı, Sayısal Yöntemler Anabilim Dalı, Siyaset ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 18 öğretim üyesinin anabilim dalları; Bütçe ve Mali Planlama Anabilim Dalı, İktisadi Gelişme ve Uluslararası İktisat Anabilim Dalı, İktisat Politikası Anabilim Dalı, İktisat Tarihi Anabilim Dalı, İktisat Teorisi Anabilim Dalı, Kent, Çevre ve Yerel Yönetim Politikaları Anabilim Dalı, Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı, Politika Ve Ekonomi Anabilim Dalı, Sayısal Yöntemler Anabilim Dalı, Uluslararası Siyaset Anabilim Dalı, Üretim Yönetimi ve Pazarlama Anabilim Dalı, Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı, Yönetim ve Çalışma Psikolojisi Anabilim Dalı’dır.

TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Raporu’na göre; İktisat ve Kentleşme alt alanlarında Ankara Üniversitesi yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almakta iken İşletme, Kamu Yönetimi ve Siyaset ve Uluslararası İlişkiler alt alanları yüksek hacim düşük kalite bölgesinde yer almaktadır. İktisat, Kentleşme, İşletme, Kamu Yönetimi ve Siyaset ve Uluslararası İlişkiler alt alanları Siyasal Bilgiler Fakültesi çalışma alanlarındandır. Alınan ölçütlere göre veri setinde Siyasal Bilgiler Fakültesinde 15 farklı anabilim dalından 30 öğretim üyesinin yayını olduğundan, anabilim dalı temsiliyet açısından anabilim dalı karşılaştırması yapılamamıştır.

Şekil 22’de Spor Bilimleri Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 22. Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Spor Bilimleri Fakültesi, 6 farklı anabilim dalından 16 öğretim üyesi olduğundan, anabilim dalı temsiliyet açısından anabilim dalı karşılaştırması yapılmamıştır. Öğretim üyeleri, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. Spor Bilimleri Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

Şekil 22’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 6 öğretim üyesinin anabilim dalları; Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilimleri Anabilim Dalı ve Spor Sağlık Bilimleri Anabilim Dalı’dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan iki öğretim üyesinin anabilim dalları; Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı ve Spor Sağlık Bilimleri Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 2 öğretim üyesinin anabilim dalları; Spor Sağlık Bilimleri Anabilim Dalı ve Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 6 öğretim üyesinin anabilim dalları; Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilimleri Anabilim Dalı ve Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı’dır. TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Raporu’nda spor bilimleri alanı bazlı karşılaştırma bulunmamaktadır.

Şekil 23 ve 24’te Tıp Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

Şekil 23. Tıp Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

[illegible]

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görece olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 23'te görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 20 anabilim/bilim dalları bulunmaktadır. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası'nda yüksek hacim ve yüksek kalite bölümünde yer alan anabilim/bilim dalları; Histoloji ve Embriyoloji, Çocuk Gastroenteroloji, Genel Cerrahi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri, Deri ve Zührevi Hastalıkları, Radyoloji, Gastroenteroloji, Göz Hastalıkları, Çocuk Hematolojisi ve Onkolojisi, Çocuk Romatolojisi, Kadın Hastalıkları ve Doğum, Göğüs Hastalıkları, Kardiyoloji, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Tıbbi Onkoloji, Biyofizik, Çocuk İmmünoloji ve Allerji, Neonatoloji ve Hematoloji Bilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 12 anabilim/bilim dalı; İmmünoloji ve Allerji, Adli Tıp, Tıbbi Genetik, Gelişimsel Pediatri, Tıbbi Biyoloji, Anatomi, Tıbbi Farmakoloji, Fizyoloji, Acil Tıp, Anesteziyoloji ve Reanimasyon, Kulak, Burun ve Boğaz Hastalıkları ve Çocuk Kardiyolojisi Bilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 12 anabilim/bilim dalı; Tıp Tarihi ve Etik, Nefroloji, Çocuk Yoğun Bakım, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları, Yoğun Bakım, Tıbbi Patoloji, Çocuk Endokrinolojisi, Kalp ve Damar Cerrahisi, Nükleer Tıp, Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları, Biyoistatistik, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 21 anabilim/bilim dalı; Çocuk Göğüs Hastalıkları, Tıp Eğitimi ve Bilişimi, Aile Hekimliği, Nöroloji, Fizyopatoloji, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi, Çocuk Acil, Radyasyon Onkolojisi, Romatoloji, Tıbbi Biyokimya, Halk Sağlığı, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, Çocuk Metabolizma Hastalıkları, Nöroloji, Geriatri, Tıbbi Mikrobiyoloji, Ortopedi ve Travmatoloji, Üroloji, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ve Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı'dır.

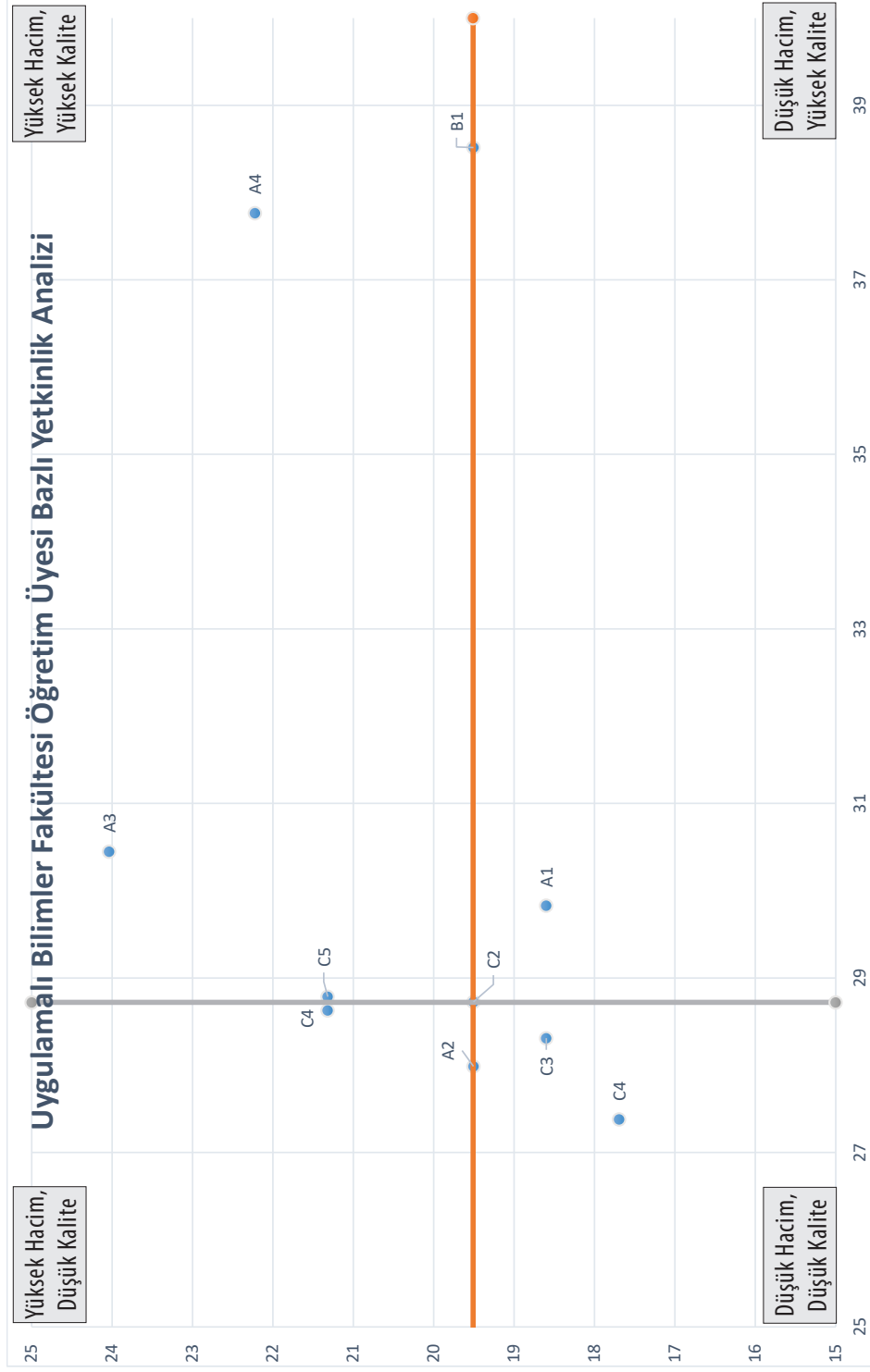
Şekil 24'te görüldüğü gibi, öğretim üyeleri yoğun olarak yüksek kalite, yüksek hacim bölgesi ile düşük kalite, düşük hacim bölgesinde yer almaktadır. Yüksek kalite, yüksek hacim bölgesinde 187; yüksek kalite, düşük hacim bölgesinde 96; düşük kalite, yüksek hacim bölgesinde 95 ve düşük kalite, düşük hacim bölgesinde 189 öğretim üyesi bulunmaktadır. Yüksek kalite, yüksek hacim bölgesinde en fazla yer alan anabilim/bilim dalı radyoloji iken ardından Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalları gelmektedir. Tıp Fakültesi Yetkinlik Analizi'nde uygulamaya dönük anabilim dallarının teoriye dönük anabilim dallarına göre alanların doğası gereği grafiğin yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde daha yoğun olduğu görülmektedir.

TÜBİTAK (2021) tüm üniversiteler için yaptığı yetkinlik analizi karşılaştırmalarında, Ankara Üniversitesi sağlık alanlarını oluşturan Temel ve Klinik Tıp Bilimleri (Acil ve Yoğun Bakım, Akciğer ve Solunum, Dermatoloji, Endokrinoloji, Gastroenteroloji, Geriatri, Hematoloji, Histoloji, İç Hastalıklar, İmmünoloji, Kardiyoloji, Kulak, Burun ve Boğaz, Nefroloji, Obstetrik, Oftalmoloji, Onkoloji, Ortopedi, Patoloji, Pediatri, Psikiyatri, Radyoloji ve Görüntüleme, Romatoloji, Sinir Bilimleri ve Beyin, Üroloji) ve Tıbbi Tanı Kiti alanlarının tümünde yüksek kalite ve yüksek hacimde yer almaktadır. Bir başka deyişle TÜBİTAK'ın (2021) sağlık ana araştırma alanının bütün alt alanlarında Ankara Üniversitesi yüksek araştırma kapasitesine sahiptir. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası'nda ise yüksek hacim ve yüksek kalite bölümünde yer alan anabilim/bilim dalları; Histoloji ve Embriyoloji, Çocuk Gastroenteroloji, Genel Cerrahi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri, Deri ve Zührevi Hastalıkları, Radyoloji, Gastroenteroloji, Göz Hastalıkları, Çocuk Hematolojisi ve Onkolojisi, Çocuk Romatolojisi, Kadın Hastalıkları ve Doğum, Göğüs Hastalıkları, Kardiyoloji, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Tıbbi Onkoloji, Biyofizik, Çocuk İmmünoloji ve Allerji, Neonatoloji ve Hematoloji Bilim Dalı'dır.

Şekil 25'te Uygulamalı Bilimler Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

UYGULAMALI BİLİMLER FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 25. Uygulamalı Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

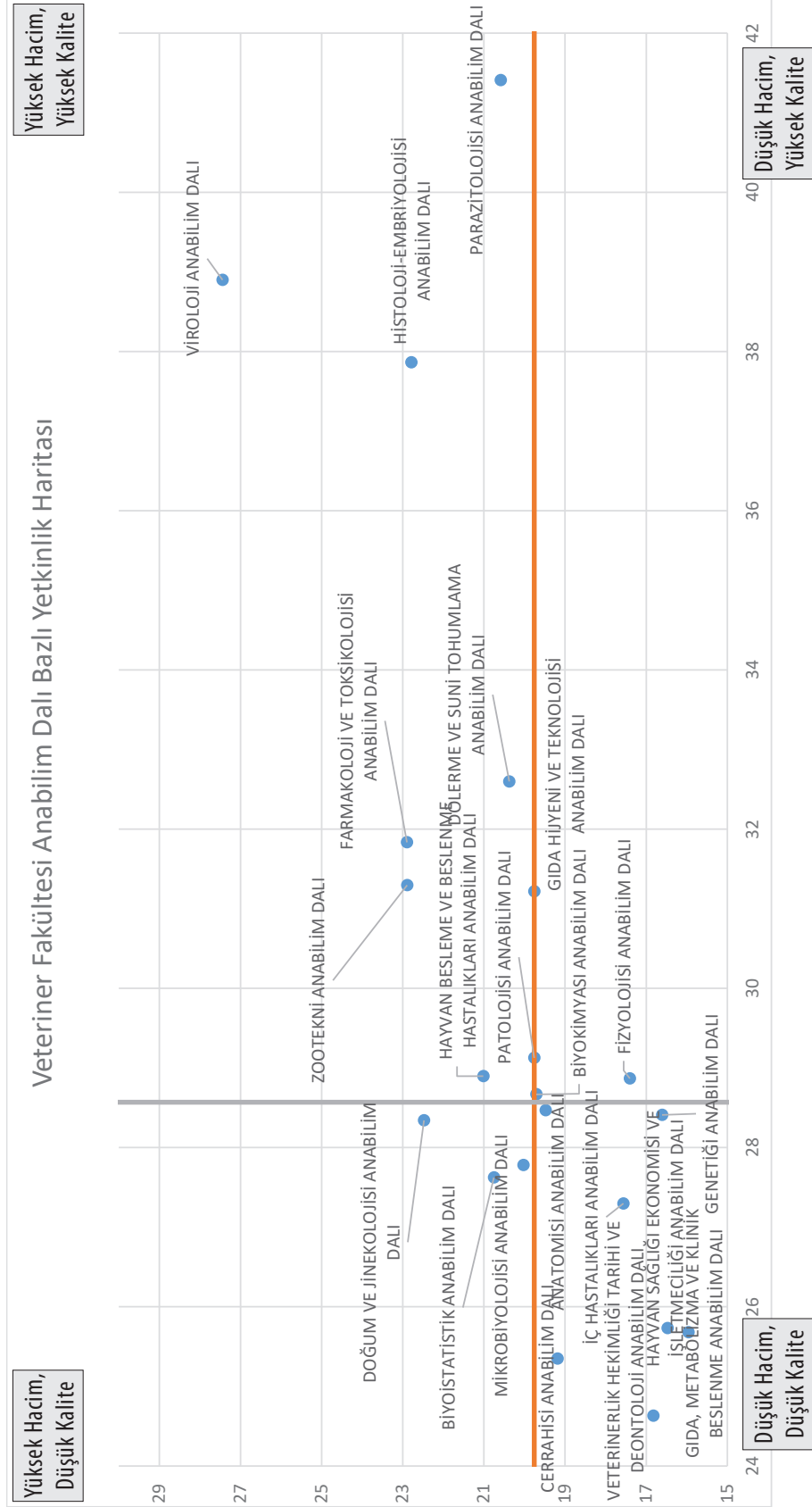
Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 2 farklı anabilim dalından 11 öğretim üyesinin verisi vardır, veri azlığı sebebiyle anabilim dalı karşılaştırması yapılmamıştır. Öğretim üyeleri, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslanmıştır. Grafiklerde yer alan bilim dalları öğretim üyelerinin bulunduğu anabilim dalıdır. Uygulamalı Bilimler Fakültesinde her anabilim dalından yeterli sayıda öğretim üyesi olmadığı için anabilim dalı bazlı kıyaslama yapılamamıştır.

Şekil 25'te görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 4 öğretim üyesinin anabilim dalları; Aktüerya Bilimleri Anabilim Dalı, Arazi Geliştirme ve Proje Yönetimi Anabilim Dalı, Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 2 öğretim üyesinin anabilim dalları; Aktüerya Bilimleri Anabilim Dalı ve Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 2 öğretim üyesinin anabilim dalları; Aktüerya Bilimleri Anabilim Dalı ve Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 2 öğretim üyesi de aynı anabilim dalındandır. Bu anabilim dalı Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi'dir. TÜBİTAK'ın (2021) yaptığı üniversitelerin alan bazlı yetkinlik analizi raporunda alt alan olarak uygulamalı bilimlerin çalışma alanları kapsamında herhangi bir alanda karşılaştırma bulunmamaktadır.

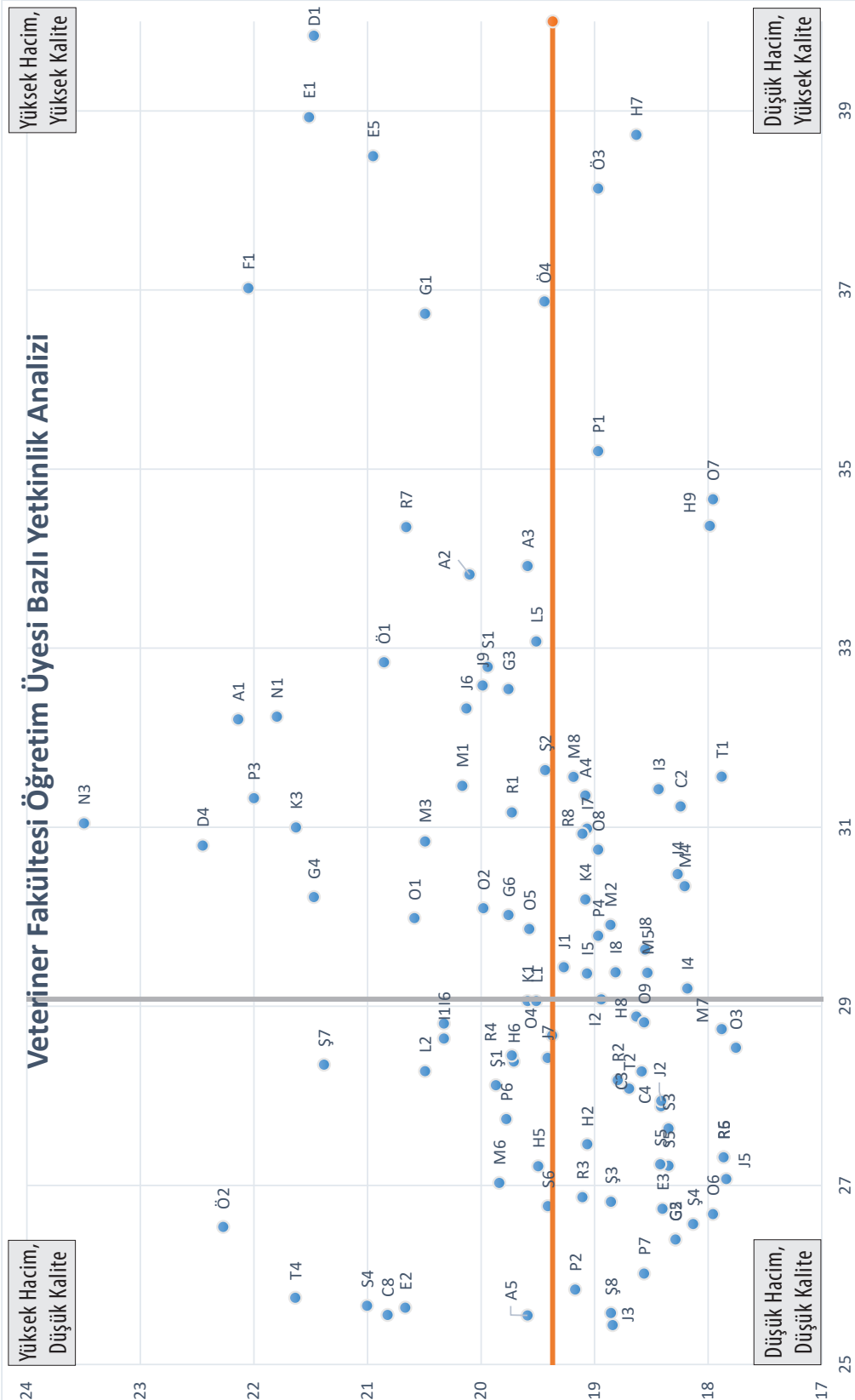
Şekil 26 ve 27'de Veteriner Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

VETERİNER FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 26. Veteriner Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Şekil 27. Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

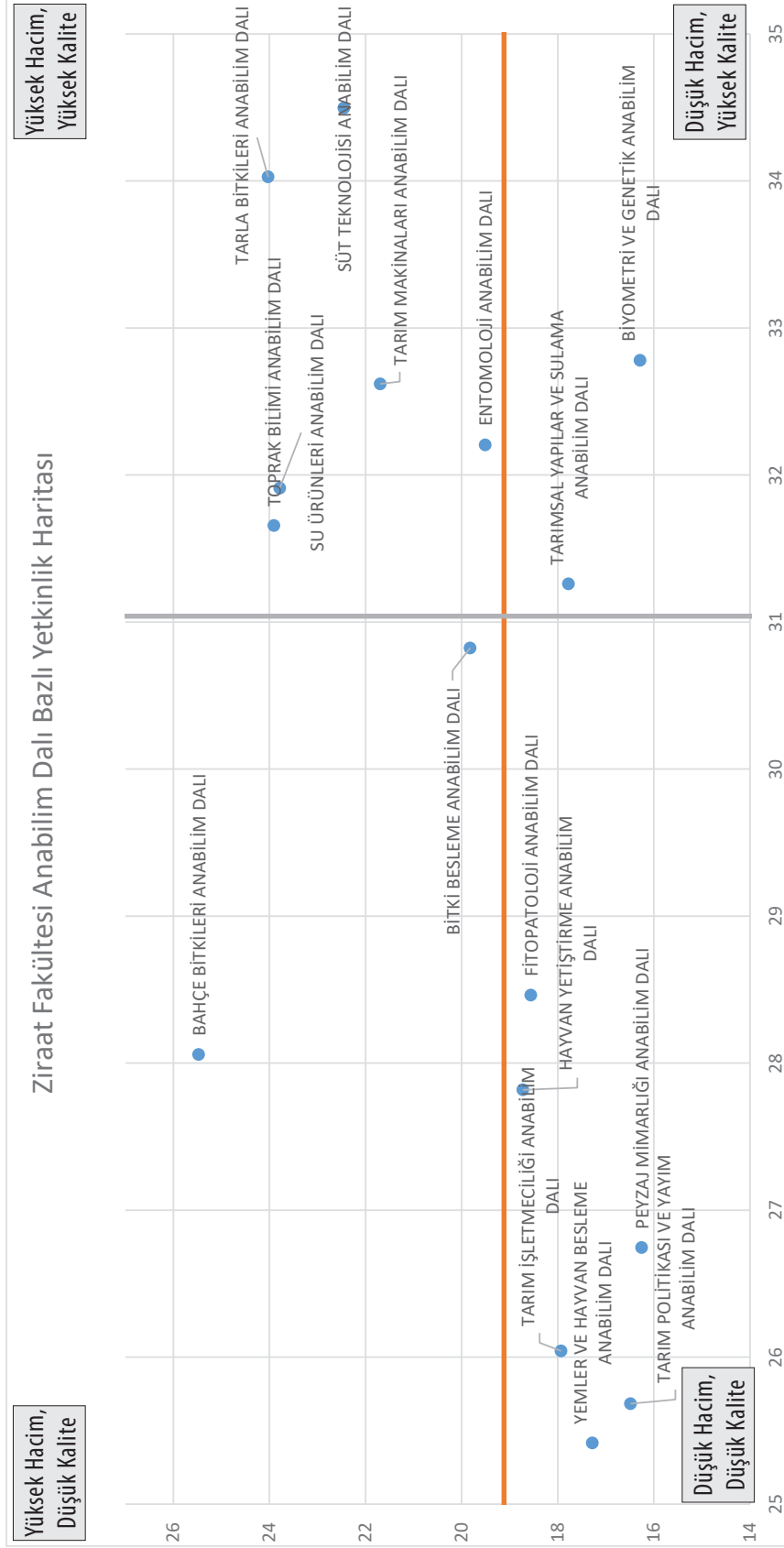
Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 26'da görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 8 anabilim dalı; Veterinerlik Parazitolojisi Anabilim Dalı, Veterinerlik Histoloji-Embriyolojisi Anabilim Dalı, Viroloji Anabilim Dalı, Farmakoloji ve Toksikolojisi Anabilim Dalı, Zootehni Anabilim Dalı, Dölerme ve Suni Tohumlama Anabilim Dalı, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı ve Veterinerlik Patolojisi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 3 anabilim dalı; Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı, Veterinerlik Biyokimyası Anabilim Dalı ve Veterinerlik Fizyolojisi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 3 anabilim dalı; Veterinerlik Doğum ve Jinekolojisi Anabilim Dalı, Biyoistatistik Anabilim Dalı ve Veterinerlik Mikrobiyolojisi Anabilim Dalı'dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 7 anabilim dalı ise; Gıda, Metabolizma ve Klinik Beslenme Anabilim Dalı, Hayvan Sağlığı Ekonomisi ve İşletmeciliği Anabilim Dalı, Veterinerlik Anatomisi Anabilim Dalı, Veterinerlik Cerrahisi Anabilim Dalı, Veterinerlik Genetiği Anabilim Dalı, Veterinerlik Hekimliği Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı ve İç Hastalıkları Anabilim Dalı'dır. TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi'nde yer alan Gıda araştırma alanlarından Hayvan Besleme alt alanı Veteriner Fakültesi çalışma alanına ait olup, yüksek kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer almaktadır.

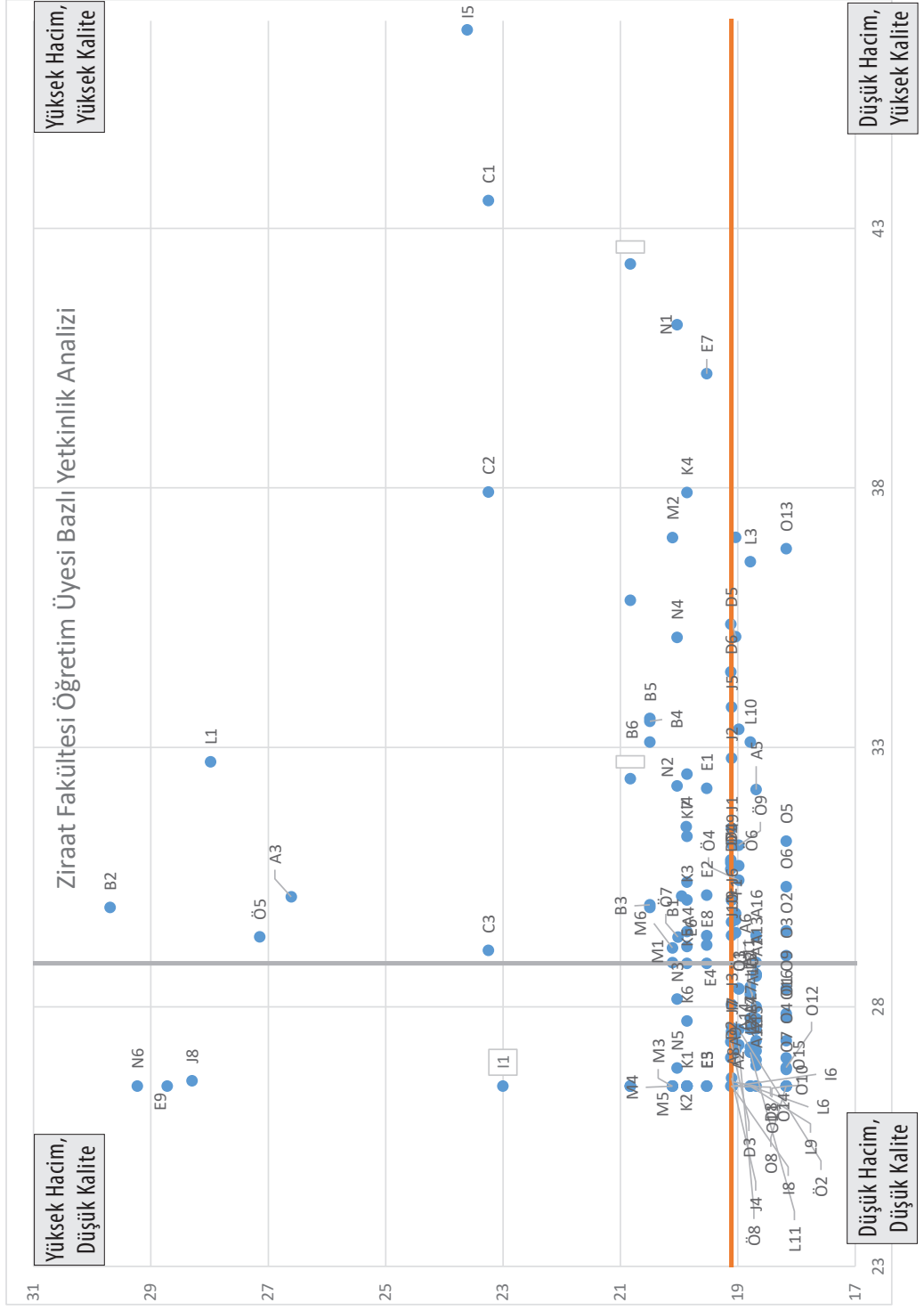
Şekil 28 ve 29'da Ziraat Fakültesine ilişkin Yetkinlik Analizi sonuçları yer almaktadır.

ZİRAAT FAKÜLTESİ YETKİNLİK ANALİZLERİ

Şekil 28. Ziraat Fakültesi Anabilim Dalı Bazlı Yetkinlik Haritası

Şekil 29. Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Bazlı Yetkinlik Haritası

Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görelî olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir.

Şekil 28’de görüldüğü gibi, grafiğin yüksek hacim ve yüksek kalite bölgesinde yer alan 6 anabilim dalı; Tarla Bitkileri Anabilim Dalı, Süt Teknolojisi Anabilim Dalı, Tarım Makinaları Anabilim Dalı, Su Ürünleri Anabilim Dalı, Toprak Bilimi Anabilim Dalı ve Entomoloji Anabilim Dalı’dır. Grafiğin yüksek kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 2 anabilim dalı; Tarımsal Yapılar ve Sulama Anabilim Dalı ve Biyometri ve Genetik Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve yüksek hacim bölgesinde yer alan 2 anabilim dalı Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı ve Bitki Besleme Anabilim Dalı’dır. Grafiğin düşük kalite ve düşük hacim bölgesinde yer alan 5 anabilim dalı ise; Fitopatoloji Anabilim Dalı, Hayvan Yetiştirme Anabilim Dalı, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Tarım İşletmeciliği Anabilim Dalı, Tarım Politikası ve Yayım Anabilim Dalı ve Yemler ve Hayvan Besleme Anabilim Dalı’dır.

Gıda araştırma alanlarından Bahçe Bitkileri, Bitki Koruma, Tarla Bitkileri, Toprak ve Bitki Besleme, Gıda İşleme, Su Ürünleri alt alanları Ziraat Fakültesi çalışma alanlarındanr. TÜBİTAK (2021) Yetkinlik Analizi Haritası’nda Tarla Bitkileri, Gıda işleme, Toprak ve Bitki Besleme, Hayvan Besleme, Hayvan Yetiştirme ve Yetiştirme Hastalıkları yüksek kalite, yüksek hacimde yer almakta iken, su ürünleri yetiştiriciliği yüksek hacim, düşük kalitede ve Bitki koruma düşük hacim, düşük kalitede bölgesinde yer almaktadır.

Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Merkez Laboratuvarı

Sonuç ve Öneriler

Sonuç ve Öneriler

Bu rapor, TÜBİTAK'ın alan bazlı Yetkinlik Haritası çalışmasının Ankara Üniversitesi bünyesinde fakülteler içinde anabilim dallarının ve öğretim üyelerinin karşılaştırılmasını içermektedir. Ankara Üniversitesi Yetkinlik Analizi'nin anabilim dalı ve öğretim üyesi yetkinlik analizi yapılan fakülteleri; Eğitim Bilimleri Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Tıp Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Fen Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi ve Dış Hekimliği Fakültesi'dir. Sadece öğretim üyesi yetkinlik analizi yapılan fakülteler ise, Hukuk Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, İletişim Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi'dir. Güzel Sanatlar Fakültesi Yetkinlik Analizi öğretim üyesi azlığı sebebiyle yapılamamıştır. Anabilim/Bilim dalları, yetkinlikleri açısından birbiriyle kıyaslandığından grafiklerde yer alan bilim dalları ya da öğretim üyelerinin görece olarak o bölgede yer aldığına dikkat edilmelidir. Ayrıca, bu çalışma kapsamında ele alınan göstergeler TÜBİTAK'ın kullandığı göstergelerin hepsini içermemektedir.

Yapılan analizler sonucu, tüm fakülteler için standart karşılaştırma ölçütlerinin olmasının uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Tıp, mühendislik gibi fakülteler ile sosyal bilimler alanındaki fakültelerin akademik performans ölçütleri farklılaşabilmektedir. Yapılan analizler üç yıllık veriler ve incelenen veri tabanlarındaki bilgiler ile sınırlıdır. Elde edilen sonuçlar, genel olarak öğretim üyelerinin akademik performansının alanının uluslararasılaşma ve yayın yapmaya yatkınlığı arttıkça arttığını göstermektedir. Bu nedenle karşılaştırmaların alan bazlı ölçütler belirlenerek yapılmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Ankara Üniversitesinin Yetkinlik Haritası'ndaki yerini yükseltmesi için öneriler:

1. Disiplinler arası çalışmaların yapılması teşvik edilmeli (Özellikle sağlık bilimleri, fen bilimleri ve mühendislik ile diğer alanların ortak çalışabileceği alanlar üzerine çalışarak birlikte çalışmalar organize edilmeli)

- a. Disiplinler arası çalışmalar BAP proje çağrıları ile olabilir.
- b. Belirlenen konu başlıklarında, Teknoloji Transfer Ofisi tarafından araştırmacılar arasında iletişim ve çalışma iş birliklerinin artması amacıyla disiplinler arası tanışma ve proje fonları hakkında bilgilendirme toplantıları organize edilebilir.
- c. Farklı fakültelerdeki öğretim üyeleri arasında çevrim içi iletişim platformu kurulabilir.

(Öğretim üyeleri araştırmaları/projeleri için farklı disiplinlerden aradıkları uzman tanımlarını paylaşabilirler, o koşulu sağlayan öğretim üyeleri bu paylaşıma göre iletişim kurabilir.)

2. Kadrolara atama/yükseltme kriterlerinde zorunlu koşul olarak yer almamakla birlikte;
 - a. Q1-Q2 dergilerinde yapılan yayınlar,
 - b. Uluslararası iş birlikli makale vb. için verilen puanların daha da yüksek olması teşvik edici olabilir.
3. Öğretim üyelerinin çalışmalarının daha fazla atıf alması için alan bazlı Türkiye’de ve dünyadaki güncel konular üzerinde çağrılı araştırma/yayın yapılması istenebilir.
4. Öğretim üyelerinin motivasyonunu arttırmak amaçlı alan bazlı UBED destekleri (bilgisayar, yazıcı vb.) arttırılabilir.

KAYNAKÇA

- Acun, R. (2010). Üniversitelerde Eğitim ve Araştırma İşlevlerinin Entegrasyonu. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 27(1). Erişim Tarihi: 10.12.2014 <http://www.edebiyatdergisi.hacettepe.edu.tr/index.php/EFD/article/viewFile/615/43>
- Açıkgöz, Ö. (2012). Yükseköğretim üzerine bir değerlendirme: yeniden yapılanma sürecinde bir sistem önerisine giriş. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(Ek sayı), 11-17.
- Altbach, G. P., L. Reisberg ve L.E. Rumbler (2009). Trends in Global Higher Education: Traking an Academic Revoluation, Unesco 2009 World Conference on Higher Education, <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001831/183168e.pdf>, (10.12.2014).
- Arıcan, İ. (2010). *Üniversite sanayi işbirliği çerçevesinde bilimsel araştırma projeleri ve Marmara üniversitesi araştırma geliştirme faaliyetlerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan, M. (2005). Cumhuriyet dönemi üniversite reformları bağlamında üniversitelerimizde demokratiklik tartışmaları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 23-49.
- Ayten, A. M. (2016). Yükseköğretim kurumlarında stratejik sürdürülebilir alan yönetimi. *Yükseköğretim Dergisi*, 6(3), 142-154.
- Baskan, G. A. (2001). Türkiye’de yükseköğretimin gelişimi. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 21-32.<http://gefad.gazi.edu.tr/window/dosyapdf/2001/1/2001-1-21-32-3-3.pdf>
- Biçer, G. ve Düztepe, Ş., 2003, Yetkinlikler ve Yetkinliklerin İşletme Açısından Önemi. *Havacılık ve Uzun Teknolojileri Dergisi*, 1(2), 13-20.
- Bilgin, K. U. (2008). Kamu Performans Yönetimi: Vali ve Kaymakamlar Performans Ölçümü Araştırması. *TODAİE Amme İdaresi Dergisi*, 41 (2), Ankara. Erişim Tarihi: 01.04.2015 http://www.todaie.edu.tr/resimler/ekler/3de688dff832e29_ek.pdf?dergi=Amme%20%DDdaresi%20Dergis
- Bursalıoğlu, Z., (1991). Karşılaştırmalı Üniversite Yönetimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 24 (2), 677-685.
- Çetinsaya, G. (2014). Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Çiftçi, M. (2015). Girişimci üniversite ve üçüncü kuşak üniversiteler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 27, 341-348.
- Devicioğlu, Y. (2015). Öğrencilerin gözüyle ‘yeni üniversite’ kavramı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 21(3), 319-344.
- Dubois, D. ve Rothwell, W. J., (2004). Competency-based or a traditional approach to training, *T and D*, 58 (4), 1535-7740.

- Etzkowitz, H. (2008). *The triple helix: university-industry-government innovation*. New York: Routledge.
- Günel, İ. (2013). 50 Soruda Üniversite. *Bilim ve Gelecek Kitaplığı*, 1. Baskı, İstanbul
- Gür, B. (2012). Kalite Güvence Sisteminin İmkân ve Riskleri. B. Gür, ve M. Özer içinde, *Türkiye’de Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılması ve Kalite Güvence Sistemi* (s. 31-37). Zonguldak: SETA Yayınları.
- Hacıfazlıoğlu, Ö., ve Bakioğlu, A. (2016). *Avrupa Birliği Bağlamında Yükseköğretimde Kalite*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Hesapçıoğlu, M. (2006). Eğitim kurumlarında kalite olgusu ve kalite güvence sistemleri. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 23, 143-160.
- Kalaycı, N., & İlhan, E. (2017). Yükseköğretimde çekirdek program. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 7(1), 118-131.
- Kavili Arap, S. (2010). Türkiye yeni üniversitelerine kavuşurken: Türkiye’de yeni üniversiteler ve kuruluş gerekçeleri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 65(1), 2-29.
- Kaya, M. (2017). Çeşitli ülkelerin öğretmen eğitiminde kalite güvencesi kurumları ve Türkiye için öneriler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(3), 411-418.
- Kaya, Y. K. (2015). *İnsan yetiştirme düzenimiz: Politika-eğitim-kalkınma*. Ankara: Pegem Akademi.
- Knight, J. (2008). *Higher education in turmoil: The changing world of internationalization*. Netherlands: Sense Publishers.
- Kuyumcu, A., & Erdoğan, T. (2008). Yükseköğretimin toplumsal değişmeye etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 240-250.
- Küçükcan, T., and Gür, B. (2009). *Türkiyede Yükseköğretim Karşılaştırmalı Bir Analiz*. Ankara: SETA Yayınları.
- Lee, J. (2011). Higher education and happiness in the age of information. *Higher Education Review*, 43(3), 70-79.
- Lee, M. N. N. (2013). *Globalization practices in Asia Pacific universities*. D. Neubauer, J. Shin, & J. Hawkins (Ed.), *The dynamics of higher education development in East Asia: Asian cultural heritage, western dominance, economic development and globalization içinde* (s. 161-178). New York: Palgrave MacMillan.
- Maringe, F., & Foskett, N. (2012). *Globalization and internationalization in higher education*. London: Bloomsbury.
- Maximova, O., Belyaev, V., Laukart Gorbacheva, O., Nagmatullina, L., & Hamzina, G. (2016). Russian education in the context of the third generation universities discourse: employers’

- evaluation. *International Journal Of Environmental & Science Education*, 11(16), 9101-9112.
- Memik, B. F., (2017), *Personel Performans Değerlendirme Süreci İçin Bulanık Ortamda Bütünleşik Bir Model Önerisi*. Yüksek Lisans, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul.
- Özer, M. (2012). *Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvence Sistemi İle İlgili Genel Eğilimler*. B. GÜR, ve M. ÖZER içinde, *Türkiye’de Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılması ve Kalite Güvence Sistemi* (s. 23-37). Zonguldak: SETA Yayınları.
- Özer, M., Gür, B., ve Küçükcan, T. (2010). *Yükseköğretimde Kalite Güvencesi*. Ankara: Seta Yayınları.
- Özer, Y. E. (2011). Girişimci üniversite modeli ve Türkiye. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 30(2), 85-100.
- Öztürk, R. (2012). *YÖK’te Kalite Güvence Çalışmaları*. B. Gür ve M. Özer içinde, *Türkiye’de Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılması ve Kalite Güvence Sistemi* (s. 55-61). Zonguldak: SETA Yayınları.
- Salmi, J. (2010). *Dünya çapında üniversiteler kurmanın zorluğu*. Ankara: Eflatun
- Şahin, İ., Zoraloğlu, Y. R. ve Fırat, N. Ş. (2011). Üniversite öğrencilerinin yaşam amaçları, eğitsel hedefleri, üniversite öğreniminden beklentileri ve memnuniyet durumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(3), 429-452.
- TÜBİTAK. (2021). *Üniversitelerin Alan Bazında Yetkinlik Analizi (Bölünen Üniversiteler Dâhil)*. Ankara: TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı. Web: https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/Guncel_Universitelerin_Alan_Bazli_Yetkinlik_Analizi.pdf
- Uyargil, C., (2008). *İşletmelerde Performans Yönetimi Sistemi*. İstanbul: Arıkan Basım Yayım Dağıtım.
- Vincent Lancrin, S., & Karkkainen, K. (2009). *Higher education to 2030- volume 2 globalisation*. Paris: OECD.
- Wissema, J. G., (2009). *Üçüncü kuşak üniversitelere doğru; geçiş döneminde üniversiteleri yönetmek* (D. Nurkalp ve B. Taciser, Çev.), Özyeğin Üniversitesi Yayını, 2.b., İstanbul.
- World Bank Group. (2017). *Higher education for development*. IEG. World Bank Group. <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/26486/113867-WPPUBLIC.pdf?sequence=5&isAllowed=y> sayfasından erişilmiştir
- Yılmaz, D. V. (2013). Yükseköğretimin değişen bağlamı: 21. Yüzyılda dönüşümler ve Eğilimler. *Yükseköğretim Dergisi*, 3(3), 169-176.
- Züngün, D. (2016). Türkiye’de 3. nesil üniversite yaklaşımına ilişkin makro ekonomik çözümler. *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5843-5852

